

Briselē, 2020. gada 24. februārī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2017/0332(COD)

6060/1/20
REV 1

ENV 78
SAN 48
CONSOM 25
CODEC 109

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iepr. dok. Nr.:	5813/20
K-jas dok. Nr.:	5846/18 - COM(2017) 753 final + ADD 1
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par dzeramā ūdens kvalitāti (pārstrādāta redakcija) – politiska vienošanās

1. 2018. gada 1. februārī Komisija iesniedza priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dzeramā ūdens kvalitāti (pārstrādāta redakcija) ¹, tā dēvēto Dzeramā ūdens direktīvu (DzŪD).
2. Priekšlikuma pārstrādātās redakcijas galvenais mērķis ir nodrošināt augsta līmeņa vides un cilvēka veselības aizsardzību pret piesārņota dzeramā ūdens kaitīgo ietekmi. Direktīvas pārskatīšana ir arī iznākums līdz šim pirmajai veiksmīgajai Eiropas pilsoņu iniciatīvai "*Right2Water*". Priekšlikuma mērķis ir atjaunināt ūdens kvalitātes standartus, ūdens monitoringā ieviest riska izvērtēšanā balstītu pieeju, uzlabot informāciju par ūdens kvalitāti un par ūdensapgādes pakalpojumiem, kas tiek sniegti patērētājiem, un uzlabot piekļuvi ūdenim. Turklāt priekšlikumā tiek risināts arī jautājums par materiāliem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni.

¹ 5846/18 + ADD 1 līdz ADD 5.

3. Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinumu par šo priekšlikumu pieņēma 2018. gada 11. jūlijā ². Reģionu komiteja atzinumu par šo priekšlikumu pieņēma 2018. gada 16. maijā ³.
4. Eiropas Parlaments pieņēma nostāju pirmajā lasījumā plenārsēdē 2019. gada 28. martā ⁴. Ziņojumā bija iekļauti 160 grozījumi Komisijas priekšlikumā.
5. Padome 2019. gada 5. marta sanāsmē vienojās par vispārēju pieeju ⁵, tādējādi sniedzot prezidentvalstij pilnvarojumu risināt sarunas ar Eiropas Parlamentu.
6. Notika pieci dialogi – 7. oktobrī, 22. oktobrī, 19. novembrī, 3. decembrī un 18. decembrī. Prezidentvalsts savās sanāsmēs 2019. gada 15. novembrī, 27. novembrī un 18. decembrī ierosināja pārskatītas pilnvaras Pastāvīgo pārstāvju komitejai. Līdztekus politiskajiem dialogiem tika sarīkotas vairākas trīspusējas tehniskas sanāksmes.
7. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2020. gada 5. februārī veica teksta analīzi, lai panāktu vienošanos, un apstiprināja dialogu⁶ rezultātā tapušo kompromisa teksta galīgo redakciju. Šās piezīmes pielikumā ir atrodams apstiprinātais teksts ar mainītu noteikumu numerāciju.
8. Eiropas Parlamenta Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja tekstu apstiprināja 2020. gada 18. februārī. Pēc tam tajā pašā dienā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas priekšsēdētājs nosūtīja vēstuli Pastāvīgo pārstāvju komitejas priekšsēdētājam, kurā norādīja, ka pēc tam, kad tekstu būs pārbaudījuši juristi lingvisti, viņš ieteiks Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai un plenārsēdei pieņemt Padomes nostāju bez grozījumiem.

² NAT/733-EESC-2018-01285.

³ CDR 924/2018.

⁴ 7750/19.

⁵ 6876/1/19 REV 1.

⁶ 5813/20.

9. Ņemot vērā minēto, Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta ieteikt Padomei kādā no turpmākajām sanāksmēm kā darba kārtības "A" punktu apstiprināt politisko vienošanos par Dzeramā ūdens direktīvas tekstu, kas izklāstīts šīs piezīmes pielikumā, un sanāksmes protokolā pievienot šīs piezīmes papildinājumā iekļautos paziņojumus.
-

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par dzeramā ūdens kvalitāti (pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁷,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁸,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Padomes Direktīva 98/83/EK ⁹ ir vairākkārt būtiski grozīta ¹⁰. Tā kā ir jāizdara turpmāki grozījumi, minētā direktīva skaidrības labad būtu jāpārstrādā.

⁷ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁸ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁹ Padomes Direktīva 98/83/EK (1998. gada 3. novembris) par dzeramā ūdens kvalitāti (OV L 330, 5.12.1998., 32. lpp.).

¹⁰ Sk. V pielikumu.

- (2) Direktīva 98/83/EK noteica tiesisko regulējumu, kas aizsargātu cilvēka veselību no nelabvēlīgās ietekmes, ko varētu radīt dzeramā ūdens kontaminācija, nodrošinot, ka tas ir pilnvērtīgs un tīrs. Šīs direktīvas mērķim vajadzētu būt tādām pašām, un ar šo direktīvu būtu jāuzlabo piekļuve šādam ūdenim ikvienam Savienībā. Tādēļ Savienības līmenī jāpieņem dzeramajam ūdenim piemērojams prasību minimums. Dalībvalstīm būtu jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai panāktu, ka dzeramais ūdens ir brīvs no mikroorganismiem un parazītiem un no vielām, kas noteiktos gadījumos rada iespējamās briesmas cilvēka veselībai, un ka tas atbilst minētajam prasību minimumam.

- (3) No šīs direktīvas darbības jomas jāizslēdz dabīgie minerālūdeņi un ūdeņi, kas ir zāles, jo uz šiem ūdeņiem attiecas attiecīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/54/EK ¹¹ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/83/EK ¹². Tomēr Direktīva 2009/54/EK attiecas gan uz dabīgajiem minerālūdeņiem, gan uz avota ūdeni, un no šīs direktīvas darbības jomas būtu jāizslēdz tikai pirmie. Saskaņā ar Direktīvas 2009/54/EK 9. panta 4. punkta trešo daļu avota ūdenim būtu jāatbilst arī šīs direktīvas prasībām, un attiecībā uz mikrobioloģiskajām prasībām avota ūdenim būtu jāatbilst Direktīvas 2009/54/EK 5. panta noteikumiem. Ja dzeramo ūdeni pilda pudelēs vai citos traukos nolūkā to pārdot vai izmantot pārtikas ražošanā, sagatavošanā vai apstrādē, ūdenim principā būtu jāprojām jāatbilst šīs direktīvas prasībām līdz atbilstības vietai (t. i., krānam) un pēc tam, ja tas paredzēts lietošanai uzturā vai pamatoti sagaidāms, ka cilvēki to lietos uzturā, tas būtu jāuzskata par pārtiku saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 178/2002 2. panta otro daļu ¹³. Turklāt uzņēmējus, kas iesaistīti pārtikas aprītē un kam ir sava ūdens ieguves vieta, kuru tie izmanto konkrēti savas uzņēmējdarbības vajadzībām, var atbrīvot no pienākuma ievērot šīs direktīvas noteikumus, ja tie izpilda pienākumus, kuri jo īpaši attiecas uz apdraudējumu analīzes un kritisko kontrolpunktu principiem un korektīvajām darbībām un kuri tiem ir noteikti attiecīgajos Savienības tiesību aktos par pārtiku. Uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē un kam ir sava ūdens ieguves vieta, un kas darbojas kā ūdens piegādātāji, būtu jāievēro šīs direktīvas noteikumi tāpat kā jebkuriem citiem ūdens piegādātājiem.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/54/EK (2009. gada 18. jūnijs) par dabīgo minerālūdeņu ieguvī un tirdzniecību (pārstrādāta versija) (OV L 164, 26.6.2009., 45. lpp.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/83/EK (2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm (OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

- (4) Pēc Eiropas pilsoņu iniciatīvas par tiesībām uz ūdeni (*Right2Water*) ¹⁴ tika sāкта Savienības mēroga sabiedriskā apspriešana un Direktīvas 98/83/EK normatīvās atbilstības un izpildes (*REFIT*) novērtēšana ¹⁵. Šajā procesā kļuva skaidrs, ka daži Direktīvas 98/83/EK noteikumi jāatjaunina. Tika konstatēts, ka uzlabojumi iespējami četrās jomās: kvalitatīvās parametru vērtības, ierobežotā paļaušanās uz riska izvērtēšanā balstītu pieeju, nepietiekami konkrētie noteikumi par patērētājiem sniedzamo informāciju un atšķirīgas apstiprināšanas sistēmas tādu materiālu apstiprināšanai, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, un iespējamās sekas cilvēka veselībai. Eiropas pilsoņu iniciatīvā par tiesībām uz ūdeni turklāt kā atsevišķa problēma tika izcelts apstāklis, ka daļai iedzīvotāju, marginalizētām grupām, nav piekļuves dzeramajam ūdenim, lai gan nodrošināt dzeramo ūdeni ir viens no ANO 2030. gada programmas 6. ilgtspējīgas attīstības mērķa saistošajiem uzdevumiem. Pēdējā konstatētā problēma ir vispārējā neinformētība par ūdens noplūdēm, kuru cēlonis ir nepietiekami ieguldījumi ūdensapgādes infrastruktūras uzturēšanā un atjaunošanā, kā norādīts arī Eiropas Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā par ūdensapgādes infrastruktūru ¹⁶.

¹⁴ COM(2014) 177 final.

¹⁵ SWD(2016) 428 final.

¹⁶ Eiropas Revīzijas palātas īpašais ziņojums SR 12/2017 "*Dzeramā ūdens direktīvas īstenošana: ūdens kvalitāte un pieejamība Bulgārijā, Ungārijā un Rumānijā ir uzlabojusies, bet joprojām ir vajadzīgi lieli ieguldījumi*".

- (5) Pasaules Veselības organizācijas Eiropas reģionālais birojs sagatavojis detalizētu pārskatu par Direktīvā 98/83/EK noteikto parametru sarakstu un to vērtībām, lai noskaidrotu, vai radusies vajadzība tās pielāgot tehnikas un zinātnes attīstībai. Ņemot vērā minētā pārskata rezultātus ¹⁷, būtu jākontrolē zarnu patogēnu un *Legionella* līmenis un būtu jāpievieno seši ķīmiskie parametri vai parametru grupas. Ievērojot piesardzības principu un ņemot vērā citus jaunākos zinātniskos atzinumus, četriem līdz sešiem jaunajiem parametriem būtu jānosaka vērtības, kas ir stingrākas par PVO ierosinātajām, tomēr joprojām sasniedzamas. Vienam jaunajam parametram ir samazināts reprezentatīvo vielu skaits un ir pielāgota vērtība. Hroma vērtību PVO vēl izskata; tāpēc, pirms tiek noteikta stingrāka vērtība [...], būtu jāpiemēro piecpadsmit gadu pārejas laiks. Turklāt PVO ieteica, ka trīs reprezentatīvus endokrīno disruptoru savienojumus var ņemt vērā kā etalonrādītājus to biežuma un vajadzības gadījumā apstrādes efektivitātes izvērtēšanai – ar šādām vērtībām: bisfenolam A – 0,1 µg/l, nonilfenolam – 0,3 µg/l un bēta-estradiolam – 1 ng/l. Tomēr, pamatojoties uz EFSA 2015. gada atzinumu, tika nolemts, ka viens no šiem trim savienojumiem, proti, bisfenols A, būtu papildus jāiekļauj šajā direktīvā ar veselības apsvērumos balstītu parametra vērtību 2,5 µg/l. Turklāt nonilfenols un bēta-estradiols būtu papildus jāiekļauj kontrollsarakstā, kas Komisijai jāizveido.

¹⁷ PVO Eiropas reģionālā biroja sadarbības projekts par dzeramā ūdens parametriem *Support to the revision of Annex I Council Directive 98/83/EC on the quality of water intended for human consumption (Drinking Water Directive) Recommendation* ["Ieteikums Padomes Direktīvas 98/83/EK par dzeramā ūdens kvalitāti (Dzeramā ūdens direktīva) I pielikuma pārskatīšanai"], 2017. gada 11. septembris.

- (6) Attiecībā uz svinu PVO ieteica paturēt pašreizējo parametra vērtību, tomēr tā atzīmēja, ka svina koncentrācijai vajadzētu būt tik zema, cik tas praktiski ir iespējams. Tāpēc pašreizējo vērtību 10 µg/l var saglabāt 15 gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā. Vēlākais, pēc šā pārejas perioda parametra vērtībai vajadzētu būt 5 µg/l. Turklāt, tā kā esošās svina caurules mājokļos un ēkās ir neatrisināts jautājums, attiecībā uz kuru dalībvalstīm ne vienmēr ir vajadzīgās pilnvaras, lai uzdotu veikt svina cauruļu nomaiņu, 5 µg/l būtu jāpaliek vēlamai vērtībai attiecībā uz pienākumiem, kas saistīti ar vietējās sadales sistēmām. Tomēr visiem jaunajiem materiāliem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, neatkarīgi no tā, vai tos paredzēts izmantot piegādes vai vietējās sadales sistēmās, lai saņemtu atļauju saskaņā ar šo direktīvu, vērtība 5 µg/l būtu jāpiemēro krānā.
- (7) Lai kļiedētu sabiedrības pieaugošās bažas par ietekmi, ko uz cilvēka veselību ar dzeramā ūdens starpniecību rada jauni savienojumi (piemēram, endokrīnie disruptori, farmaceitiskie līdzekļi un mikroplastmasa), un lai pievērstos jauniem savienojumiem piegādes ķēdē, šajā direktīvā būtu jāievieš kontrolsaraksta mehānisms. Kontrolsaraksta mehānisms ļaus dinamiskā un elastīgā veidā reaģēt uz pieaugošajām bažām. Tas arī ļaus sekot līdzi jaunām atziņām par to saistību ar cilvēka veselību un jaunām zināšanām par piemērotākajām monitoringa pieejām un metodēm. Šis kontrolsaraksta mehānisms attiecībā uz dzeramo ūdeni ir viens no līdzekļiem, ar ko reaģē uz dažādām attiecīgām Savienības politikas jomām, piemēram, uz Komisijas paziņojumu "Eiropas Savienības stratēģiskā pieeja attiecībā uz farmaceitiskiem līdzekļiem vidē" ¹⁸, Komisijas paziņojumu "Pretī daudzpusīgam Eiropas Savienības regulējumam attiecībā uz endokrīnajiem disruptoriem" ¹⁹ un Padomes 2019. gada 26. jūnija secinājumiem "Virzībā uz ilgtspējīgu Savienības ķīmikāliju politikas stratēģiju" ²⁰.

¹⁸ COM(2019) 128 final.

¹⁹ COM(2018) 734 final.

²⁰ 10713/19.

- (8) PVO arī ieteikusi trīs parametriem noteikt mazāk stingras vērtības un piecus parametrus no saraksta svītrot. Tomēr ne visas šīs izmaiņas tiek uzskatītas par vajadzīgām, jo ar Komisijas Direktīvu (ES) 2015/1787 ²¹ ieviestā riska izvērtēšanā balstītā pieeja ūdens piegādātājiem dod iespēju noteiktos apstākļos parametrus no monitorējamo parametru saraksta svītrot. Apstrādes paņēmieni šo parametru vērtību sasniegšanai jau ir ieviesti.
- (9) Parametru vērtības ir balstītas uz pieejamiem zinātniskiem datiem un uz piesardzības principu, un tās ir izraudzītas ar mērķi nodrošināt, ka dzeramo ūdeni var droši lietot visu mūžu – tādējādi ar to palīdzību tiek nodrošināta augsta līmeņa veselības aizsardzība.
- (10) Būtu jāpanāk līdzsvars, lai novērstu gan mikrobioloģisku, gan ķīmisku risku, un tādēļ – ņemot vērā, ka parametru vērtības nākotnē tiks pārskatītas, – dzeramajam ūdenim piemērojamo parametru vērtību noteikšanā būtu jābalstās uz sabiedrības veselības apsvērumiem un risku novērtēšanas metodi
- (11) Indikatorparametri sabiedrības veselību tieši neietekmē. Tomēr tie ir svarīgs līdzeklis, ar ko noteikt, kā darbojas ūdens ražošanas un sadales iekārtas, un izvērtēt ūdens kvalitāti. Tie var palīdzēt konstatēt ar ūdens apstrādi saistītos trūkumus, un tiem ir arī svarīga loma patērētāju uzticēšanās ūdens kvalitātei vairošanā un saglabāšanā. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāveic to monitorings.
- (12) Ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu cilvēka veselību to teritorijā, būtu jānosaka dalībvalstīm pienākums noteikt vērtības papildu parametriem, kas nav iekļauti I pielikumā, pamatojoties uz piesardzības principu.

²¹ Komisijas Direktīva (ES) 2015/1787 (2015. gada 6. oktobris), ar ko groza II un III pielikumu Padomes Direktīvā 98/83/EK par dzeramā ūdens kvalitāti (OV L 260, 7.10.2015., 6. lpp.).

- (13) Ņemot vērā, ka demineralizēta ūdens vai tāda ūdens, kurā ir ļoti maz būtisku elementu, piemēram, kalcija un magnija, ilgstoša lietošana var kaitēt cilvēka veselībai, drošs dzeramais ūdens nozīmē ne vien to, ka tajā nav kaitīgu mikroorganismu un vielu, bet arī to, ka tajā ir noteikts daudzums dabīgu minerālvielu un būtisku elementu. Tāpat noteikts šo minerālvielu daudzums ir svarīgs, lai ūdens nebūtu ne agresīvs, ne korozijs un lai uzlabotu ūdens garšu. Minimālās šo minerālvielu koncentrācijas mīkstinātā vai demineralizētā ūdenī varētu skatīt saistībā ar vietējiem apstākļiem.

- (14) Preventīva drošuma plānošana un riska izvērtēšanā balstīti elementi Direktīvā 98/83/EK parādījās ierobežotā mērā. Pirmie riska izvērtēšanā balstītās pieejas elementi tika ieviesti jau 2015. gadā ar Direktīvu (ES) 2015/1787, ar ko Direktīva 98/83/EK tika grozīta, lai dalībvalstīm dotu iespēju atkāpties no izveidotajām monitoringa programmām, ja vien tiek veikta ticama risku novērtēšana, kuras pamatā var būt PVO Dzeramā ūdens kvalitātes vadlīnijas ²². Minētās vadlīnijas, kurās izklāstīta tā sauktā ūdens drošuma plāna pieeja, kas cita starpā attiecas uz mazām kopienām ²³, kā arī standarts EN 15975-2 par dzeramā ūdens piegādes drošību, ir starptautiski atzīti principi, kas ir dzeramā ūdens ražošanas, sadales, monitoringa un parametru analīzes pamatā. Tās šajā direktīvā aizvien būtu jāievēro. Lai nodrošinātu, ka minētie principi netiek attiecināti tikai uz monitoringu, lai laiku un resursus pastiprināti veltītu svarīgiem riskiem un izmaksefektīviem pasākumiem avotā un lai izvairītos analizēt un ieguldīt pūles nerelevantos jautājumos, ir lietderīgi attiecībā uz ūdens drošumu ieviest pilnīgi riska izvērtēšanā balstītu pieeju, kura aptver visu piegādes ķēdi no ūdensguves baseina, ūdens ieguves, apstrādes, glabāšanas un sadales līdz paraugošanas punktiem. Minētās pieejas pamatā vajadzētu būt saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK iegūtajām zināšanām un veiktajām darbībām, un tajā efektīvāk būtu jāņem vērā klimata pārmaiņu ietekme uz ūdens resursiem. Riska izvērtēšanā balstītai pieejai būtu jā sastāv no šādiem trim komponentiem: pirmkārt, saskaņā ar PVO vadlīnijām un Ūdens drošuma plāna rokasgrāmatu ²⁴ veikta to apdraudējumu novērtēšana, kuri saistīti ar ūdensguves baseinu(-iem), kur ir ūdens ieguves vietas ("ūdensguves baseina(-u), kur ir ūdens ieguves vietas, risku novērtēšana un risku pārvaldība"); otrkārt, ūdens piegādātājiem dota iespēja monitoringu pielāgot galvenajiem riskiem un veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai piegādes ķēdē konstatētos riskus pārvaldītu – sākot ar ūdens ieguvi, apstrādi, glabāšanu un sadali ("piegādes sistēmas risku novērtēšana un risku pārvaldība"); un, treškārt, to potenciālo risku novērtēšana, kas izriet no vietējās sadales sistēmām (piemēram, *Legionella* vai svina līmenis) ("vietējās sadales sistēmas risku

²² *Guidelines for drinking water quality*, Ceturtais izdevums, Pasaules Veselības organizācija, 2011. gads,
http://www.who.int/water_sanitation_health/publications/2011/dwq_guidelines/en/index.html

²³ http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0004/243787/Water-safety-plan-Eng.pdf;
[https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/75145/9789241548427_eng.pdf;](https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/75145/9789241548427_eng.pdf;jsessionid=2F74141084126319713559E5F4E854C2?sequence=1)

²⁴ *Water Safety Plan Manual: step-by-step risk management for drinking water suppliers*, Pasaules Veselības organizācija, 2009. gads,
http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/75141/1/9789241562638_eng.pdf

novērtēšana un risku pārvaldība"), īpašu uzmanību pievēršot prioritārajiem objektiem. Šie novērtējumi būtu regulāri jāpārskata, arī reaģējot uz ekstrēmiem laikapstākļu notikumiem, kas saistīti ar klimatu, zināmām cilvēka darbības izmaiņām ūdens ieguves apgabalā vai ar avotu saistītiem incidentiem. Riska izvērtēšanā balstītā pieeja nodrošina pastāvīgu informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm un ūdens piegādātājiem.

Lai samazinātu administratīvo slogu, kas varētu rasties ūdens piegādātājiem, kas piegādā vidēji no 10 m³ līdz 100 m³ ūdens dienā vai apkalpo 50–500 cilvēkus, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai šos ūdens piegādātājus atbrīvot no pienākuma novērtēt piegādes riskus, ar noteikumu, ka tiek veikts regulārs monitorings saskaņā ar 13. pantu. Izņēmuma kārtā riska izvērtēšanā balstītās pieejas īstenošana būtu jāpielāgo specifiskajiem ierobežojumiem, kas raksturīgi jūras kuģiem, kuri atsāļo ūdeni un pārvadā pasažierus. Kuģojot starptautiskajos ūdeņos, jūras kuģi, kas kuģo ar Eiropas valstu karogiem, ievēro starptautisko tiesisko regulējumu. Ir jānodrošina, ka priekšroka tiek dota spēkā esošajiem starptautiskajiem noteikumiem vai starptautiski atzītiem standartiem (piemēram, Amerikas Savienoto Valstu Sabiedrības veselības dienesta izstrādātajai kuģu sanitārijas programmai), kas ir detalizētāki un stingrāki un kas attiecas uz kuģiem starptautiskajos ūdeņos.

(15) Kad tiek veikts ūdensguves baseina(-u), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), risku novērtēšana un risku pārvaldība, būtu jāpiemēro holistiska pieeja risku novērtēšanai un būtu jācenšas panākt dzeramā ūdens ražošanai vajadzīgās apstrādes samazināšanu, piemēram, samazinot noslogojumus, kas rada dzeramā ūdens ieguvei izmantoto ūdensobjektu piesārņojumu vai piesārņojuma risku. Lai to panāktu, dalībvalstīm būtu jāraksturo ūdensguves baseins(-i), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), jākonstatē apdraudējumi un bīstami notikumi, kas varētu pasliktināt ūdens kvalitāti, piemēram, ar minēto(-ajiem) ūdensguves baseinu(-iem) saistītie iespējamie piesārņojuma avoti, un gadījumos, kad tas vajadzīgs apdraudējumu konstatēšanai, jāmonitorē piesārņotāji, ko tās atzinušas par relevantiem (piemēram, nitrāti, pesticīdi vai farmaceitiskie līdzekļi, kas konstatēti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK ²⁵), sakarā ar to dabisko klātbūtni ūdens ieguves apgabalā (piemēram, arsēns) vai ūdens piegādātāju sniegtās informācijas dēļ (piemēram, kāda neapstrādātā ūdens parametra negaidīta palielināšanās). Ja virszemes ūdeņus izmanto dzeramajam ūdenim, dalībvalstīm savā risku novērtēšanā īpaša uzmanība būtu jāpievērš mikroplastmasai un endokrīnajiem disruptoriem, piemēram, nonilfenolam un bēta-estradiolam, un vajadzības gadījumā būtu jāprasa ūdens piegādātājiem monitorēt un/vai apstrādāt arī tos un citus parametrus, kas iekļauti kontrolesarakstā, ja tos uzskata par potenciāliem draudiem cilvēka veselībai. Dzeramā ūdens kvalitātes nodrošināšanas nolūkā, balstoties uz ūdensguves baseina(-u), kur ir ūdens ieguves vieta(-s), risku novērtējumu, būtu jāveic pārvaldības pasākumi, lai novērstu vai kontrolētu konstatētos riskus. Ja kāda dalībvalsts apdraudējumu un bīstamu notikumu konstatēšanas rezultātā secina, ka ūdensguves baseinā(-os), kur ir ūdens ieguves vietas, kāda parametra nav (piemēram, tāpēc ka pazemes vai virszemes ūdeņos attiecīgā viela nekad nav sastopama), tad dalībvalstij būtu jāinformē attiecīgie ūdens piegādātāji, un tā var tiem atļaut retāk veikt minētā parametra monitoringu vai arī minēto parametru svītrot no monitorējamo parametru saraksta bez piegādes risku novērtēšanas.

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

- (16) Direktīva 2000/60/EK dalībvalstīm uzliek pienākumu identificēt dzeramā ūdens ieguvei izmantotos ūdensobjektus, tos monitorēt un veikt to kvalitātes pasliktināšanās novēršanas pasākumus, lai mazinātu dzeramā ūdens ražošanā izmantojamās attīrīšanas procedūras. Lai izvairītos no pienākumu dublēšanās, dalībvalstīm apdraudējumu un bīstama notikuma konstatēšanas gaitā būtu jāizmanto pieejamie monitoringa rezultāti, kas iegūti saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 7. un 8. pantu vai citiem attiecīgiem Savienības tiesību aktiem un kas ir reprezentatīvi attiecībā uz attiecīgo(-ajiem) ūdensguves baseinu(-iem). Tomēr gadījumos, kad šādi monitoringa dati nav pieejami, varētu ieviest attiecīgo parametru, vielu vai piesārņotāju monitoringu, lai palīdzētu sagatavot ūdensguves baseina(-u) raksturojumu un novērtēt iespējamos riskus. Ieviešot šādu monitoringu, būtu jāņem vērā vietējās situācijas un piesārņojuma avoti.

- (17) Atbilstībai dzeramā ūdens kvalitātes parametru vērtībām jābūt tajā vietā, kur dzeramais ūdens tiek darīts pieejams attiecīgajam lietotājam. Tomēr dzeramā ūdens kvalitāti var ietekmēt vietējās sadales sistēma. PVO atzīmē, ka no visiem ūdens patogēniem vislielāko slogu veselībai Savienībā rada *Legionella*. Tā izplatās pa siltā ūdens sistēmām ieelpošanas ceļā, piemēram, dušā. Tāpēc tā nepārprotami saistīta ar vietējās sadales sistēmu. Tā kā vienpusējs pienākums visus privātos un publiskos objektus monitorēt šā patogēna konstatēšanai radītu nesaprātīgi lielas izmaksas, piemērotāks līdzeklis šā jautājuma risināšanai ir vietējās sadales risku novērtēšana. Turklāt vietējās sadales risku novērtēšanā būtu jāņem vērā arī potenciālie riski, ko rada ar dzeramo ūdeni saskarē esošie izstrādājumi un materiāli. Tāpēc vietējās sadales risku novērtēšanā cita starpā monitorings būtu jāorientē uz prioritārajiem objektiem, kurus dalībvalstis ir identificējušas (piemēram, slimnīcas, veselības aprūpes iestādes, veco ļaužu pansionāti, bērnu aprūpes iestādes, skolas, izglītības iestādes, ēkas, kurās var apmesties, restorāni, bāri, sporta un iepirkšanās centri, izklaides, atpūtas un izstāžu telpas, brīvības atņemšanas iestādes un kempingi), novērtējot riskus, ko rada vietējās sadales sistēma un ar to saistītie izstrādājumi un materiāli. Pamatojoties uz šo novērtējumu, dalībvalstīm būtu jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai cita starpā nodrošinātu, ka atbilstoši PVO norādījumiem ²⁶ ir ieviesti pienācīgi kontroles un pārvaldības pasākumi (piemēram, uzliesmojumu gadījumā) un ka migrācija no būvizstrādājumiem neapdraud cilvēka veselību.

²⁶ *Legionella and the prevention of Legionellosis*, Pasaules Veselības organizācija, 2007. gads, http://www.who.int/water_sanitation_health/emerging/legionella.pdf

(18) Ar Direktīvas 98/83/EK noteikumiem par kvalitātes nodrošināšanu attiecībā uz apstrādi, aprikojumu un materiāliem neizdevās rast vienotu veidu, kā nodrošināt higiēnas prasības izstrādājumiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni. Tā rezultātā katrai dalībvalstij ir savi izstrādājumu apstiprinājumi, un dalībvalstu prasības atšķiras. Līdz ar to ražotājiem ir grūti un dārgi savus izstrādājumus pārdot visā Savienībā, un arī dalībvalstīm tas ir dārgi. Tas arī apgrūtina patērētāju un dzeramā ūdens uzņēmumu informētību par to, vai izstrādājumi atbilst veselības aizsardzības prasībām. Tas, ka šajā direktīvā nosaka saskaņotas minimālās prasības materiāliem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, palīdzēs sasniegt vienotu veselības aizsardzības līmeni visā ES, kā arī veicinās labāku iekšējā tirgus darbību. Turklāt Regulā 2019/1020 ir noteikts vispārējs Savienības mēroga tirgus uzraudzības mehānisms produktiem, lai nodrošinātu, ka Savienības tirgū dara pieejamus tikai atbilstīgus produktus, kas atbilst prasībām, ar kurām nodrošina sabiedrības interešu aizsardzību augstā līmenī, piemēram, attiecībā uz veselību un drošību kopumā, veselību un drošību darba vietā, patērētāju tiesību aizsardzību, vides aizsardzību un sabiedrības drošību. Minētajā regulā ir noteikts, ka gadījumā, ja nākotnē tiks pieņemti jauni Savienības saskaņošanas tiesību akti, šajos tiesību aktos būs jāprecizē, vai Regula 2019/1020 ir piemērojama arī minētajiem tiesību aktiem. Tādēļ, lai nodrošinātu, ka var veikt pienācīgus tirgus uzraudzības pasākumus attiecībā uz izstrādājumiem, uz kuriem jau neattiecas Regula 2019/1020, bet kurus skartu šī direktīva, ir lietderīgi paredzēt, ka minēto regulu piemēro minētajiem izstrādājumiem.

(19) Materiāli, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, var ietekmēt šāda ūdens kvalitāti, jo pa tiem var migrēt potenciāli kaitīgas vielas, tie var veicināt mikroorganismu augšanu vai ietekmēt šāda ūdens smaržu, krāsu vai garšu. Direktīvas 98/83/EK izvērtēšanas gaitā tika secināts, ka ar pantu par kvalitātes nodrošināšanu attiecībā uz apstrādi, aprīkojumu un materiāliem tika pieļauts pārāk liels juridiskais elastīgums, un tāpēc ES valstīs izveidojās atšķirīgas sistēmas tādu materiālu apstiprināšanai, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni. Tāpēc ir jāizstrādā konkrētākas minimālās higiēnas prasības materiāliem, kurus paredzēts izmantot dzeramā ūdens ieguvei, apstrādei vai sadalei jaunās iekārtās vai esošajās iekārtās gadījumos, kad tiek veikts to remonts vai rekonstrukcija, ar mērķi nodrošināt, lai minētie materiāli ne tieši, ne netieši neapdraudētu cilvēka veselību, nelabvēlīgi neietekmētu ūdens krāsu, smaržu vai garšu, neveicinātu mikroorganismu augšanu ūdenī vai neļautu, ka ūdenī nonāk piesārņotāji lielākā apjomā, nekā nepieciešams, ņemot vērā paredzēto mērķi. Tādēļ šajā direktīvā būtu jāizklāsta minimālās higiēnas prasības materiāliem, nosakot novērtēšanas metodes, izveidojot Eiropas pozitīvo sarakstu ar izejvielām, sastāviem vai sastāvdaļām, nosakot metodes un (administratīvās) procedūras izejvielu vai sastāvu papildināšanai vai pārskatīšanai Eiropas pozitīvajā sarakstā, kā arī procedūras un metodes tādu galamateriālu testēšanai, ko izmanto izstrādājumā, kurš izgatavots no Eiropas pozitīvajā sarakstā iekļauto izejvielu, sastāvu vai sastāvdaļu kombinācijām. Lai nekavētu inovāciju, Komisijai būtu jānodrošina, ka šīs procedūras ir samērīgas, neradot lieku slogu ekonomikas dalībniekiem, jo īpaši MVU. Cik vien iespējams, šīs procedūras būtu jāsaskaņo ar spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem par izstrādājumiem, lai izvairītos no divkārsa sloga, kas ekonomikas dalībniekiem uzliek pienākumu vienam un tam pašam izstrādājumam veikt dažādus atbilstības novērtējumus.

(20) Eiropas pozitīvais saraksts ir saraksts, kurā uzskaita izejvielas, sastāvus vai sastāvdaļas, ko atkarībā no materiālu veida (organiskie, cementa, metāla, emaljas un keramikas vai citi neorganiskie materiāli) ir atļauts lietot materiālu ražošanai, tostarp attiecīgā gadījumā norādot to lietošanas nosacījumus un migrācijas robežas. Lai izejvielu vai sastāvu varētu iekļaut Eiropas pozitīvajā sarakstā, ir jānovērtē risks, kas ir saistīts ar pašu izejvielu, attiecīgajiem piemaisījumiem un prognozējamajiem reakcijas un sadalīšanās izstrādājumiem, ja tos lieto, kā paredzēts. Risku novērtēšanā, ko veic pieteikuma iesniedzējs vai valsts iestāde, būtu jāietver veselības riski, ko rada iespējamā migrācija vismagākajos paredzamajos lietošanas apstākļos un toksiskums. Lai nodrošinātu, ka galamateriāls, kuru paredzēts lietot izstrādājumā, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, ir drošs, Eiropas pozitīvajā sarakstā, pamatojoties uz risku novērtējumu, vajadzības gadījumā būtu jānorāda izejvielas, sastāva vai sastāvdaļas specifikācijas un lietošanas ierobežojumi, kvantitatīvie ierobežojumi vai migrācijas robežas, kas attiecas uz izejvielu, iespējamie piemaisījumi un reakcijas produkti vai sastāvdaļas. Lai izveidotu pirmo Eiropas pozitīvo sarakstu, Eiropas Ķīmikāliju aģentūrai, kas izveidota saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 ("Aģentūra"), būtu jādara pieejami valstu pozitīvie izejvielu un sastāvu saraksti vai citi valstu noteikumi, kā arī metodes, kuru rezultātā šādi valstu saraksti un noteikumi ir izveidoti, un ar to saistītie risku novērtējumi par katru izejvielu un sastāvu. Pamatojoties uz to, Aģentūrai būtu jāiesaka Komisijai izveidot apkopotu sarakstu. Aģentūrai būtu laikus jāpārskata pirmajā Eiropas pozitīvajā sarakstā iekļautās vielas, sastāvi un sastāvdaļas un jāsniedz atzinums par tām, lai Komisija 15 gadu laikā pēc saraksta pieņemšanas varētu to pārskatīt. Lai atjauninātu Eiropas pozitīvo sarakstu, Aģentūrai būtu jāsniedz atzinumi par vielu un sastāvu iekļaušanu sarakstā vai svītrošanu no tā.

Lai veicinātu to, ka izstrādājumu atbilstību šīs direktīvas prasībām testē vienādi, Komisijai būtu jālūdz *CEN* izstrādāt standartus tādu izstrādājumu vienotai testēšanai un novērtēšanai, kuri nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni. Veidojot un atjauninot Eiropas pozitīvo sarakstu, Komisijai būtu jānodrošina, ka visi attiecīgie akti vai standartizācijas pilnvaras, ko tā pieņem, ievērojot citus Savienības tiesību aktus, atbilst šīs direktīvas prasībām.

Turklāt ne vēlāk kā 9 gadus pēc šīs direktīvas transponēšanas dienas šīs sistēmas darbība būtu jāpārskata, lai izvērtētu, vai visā Savienībā tiek garantēta cilvēka veselības aizsardzība un vai tiek pienācīgi nodrošināta iekšējā tirgus darbība attiecībā uz izstrādājumiem, kuri nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni un kuros tiek izmantoti apstiprināti materiāli. Turklāt būtu jāizvērtē, vai ir jāizstrādā vēl citi tiesību aktu priekšlikumi par šo jautājumu, jo īpaši ņemot vērā Regulas (ES) Nr. 1935/2004 ²⁷ un Regulas (ES) Nr. 305/2011 izvērtēšanas iznākumu.

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1935/2004 (2004. gada 27. oktobris) par materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem, un par Direktīvu 80/590/EEK un 89/109/EEK atcelšanu (OV L 338, 13.11.2004., 4. lpp.).

- (21) Izstrādājumiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, būtu jā sastāv no tāda materiāla vai tādu materiālu kombinācijas, kas apstiprināti saskaņā ar šo direktīvu. Tomēr šajā direktīvā uzmanība ir pievērsta tikai izstrādājumos izmantoto materiālu un vielu veselības un higiēnas aspektiem saistībā ar to ietekmi uz dzeramā ūdens kvalitāti un noteikumiem par galaizstrādājumu atbilstības testēšanu un kvalitātes kontroli. Tajā nav aplūkotas citas prasības, piemēram, noteikumi par to, kā izteikt darbības rezultātus, vai noteikumi par strukturālo drošību; šādas prasības var reglamentēt vai tās izriet no noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar Savienības saskaņošanas tiesību aktiem, piemēram, Regulu (ES) Nr. 305/2011 vai Regulu (ES) 2016/426. Tas, ka vienlaikus pastāv veselības un higiēnas riska aspekti, kas saskaņoti atbilstoši šai direktīvai, un drošības vai citi riska aspekti, kam uzmanība pievērsta citos Savienības saskaņošanas tiesību aktos, neradītu nekādu konfliktu – ar noteikumu, ka attiecīgi aplūkotie riski nepārkāpjas. Ir iespējams konflikts starp Regulu (ES) Nr. 305/2011 un šo direktīvu, ņemot vērā, ka Regulas (ES) Nr. 305/2011 I pielikuma 3. punkta e) apakšpunktā minētā "dzeramā ūdens piesārņošana ar bīstamām vielām vai vielām, kam ir cita veida nelabvēlīga ietekme uz dzeramo ūdeni," ir faktors vienai no pamatprasībām būvēm. Tomēr šī pārkāpšanās nenotiks, ja attiecībā uz tādu izstrādājumu veselības un higiēnas aspektiem, kuri nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, netiks piešķirti standartizācijas mandāti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 305/2011.
- (22) Ir jānodrošina efektīva lēmumu pieņemšana, koordinācija un pārvaldība Savienības līmenī attiecībā uz šīs direktīvas tehniskajiem, zinātniskajiem un administratīvajiem aspektiem, kas saistīti ar materiāliem, kuri nonāk saskarē ar ūdeni. Aģentūrai būtu jāveic konkrēti uzdevumi attiecībā uz vielu un sastāvu novērtēšanu materiāliem, kas nonāk saskarē ar ūdeni. Tādējādi dažu to uzdevumu veikšana, kas Aģentūrai uzticēti ar šo direktīvu, būtu jāatvieglo saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 76. panta 1. punkta c) apakšpunktu izveidotajai Aģentūras Riska novērtēšanas komitejai, sniedzot atzinumus.

- (23) Lai iegūtu ūdeni, kas ir piemērots lietošanai pārtikā, neapstrādātu ūdeni varētu apstrādāt ar apstrādes ķīmikālijām un filtrēšanas līdzekļiem. Tomēr apstrādes ķīmikālijas un filtrēšanas līdzekļi var apdraudēt dzeramā ūdens drošumu. Tāpēc ar dzeramā ūdens apstrādes un dezinfekcijas procedūrām būtu jānodrošina, ka tiek lietotas tādas apstrādes ķīmikālijas un filtrēšanas līdzekļi, kas ir efektīvi, droši un pienācīgi pārvaldīti, lai nepieļautu nelabvēlīgu ietekmi uz patērētāju veselību. Šādā aspektā ir jāizvērtē apstrādes ķīmikāliju un filtrēšanas līdzekļu īpašības, higiēnas prasības un tīrība, un tie nebūtu jālieto vairāk nekā nepieciešams, lai neapdraudētu cilvēka veselību. Apstrādes ķīmikālijām nebūtu jāveicina mikroorganismu augšana, izņemot gadījumus, kad tas ir plānots (piemēram, lai ar mikroorganismu palīdzību veicinātu denitrifikāciju). Dalībvalstīm būtu jāgarantē apstrādes ķīmikāliju un filtrēšanas līdzekļu kvalitātes nodrošinājums, neskarot Regulu (ES) Nr. 528/2012 un izmantojot spēkā esošos EN standartus, ja tādi ir pieejami.

Ir svarīgi nodrošināt, lai uz katra izstrādājuma, kā arī uz ķīmisko reaģentu un filtrēšanas līdzekļu traukiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni un kas tiek laisti tirgū, būtu skaidri redzams, salasāms un neizdzēšams marķējums ar informāciju patērētājiem, ūdens piegādātājiem, uzstādītājiem, iestādēm un regulatoriem, ka minētais priekšmets drīkst nonākt saskarē ar dzeramo ūdeni (saskaņā ar vajadzīgajiem nosacījumiem).

Turklāt saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 528/2012 2. panta 7. punktu būtu jāatļauj dalībvalstīm ierobežot vai aizliegt biocīdu izmantošanu kopējā dzeramā ūdens apgādes sistēmā, tostarp atsevišķos piegādes objektos.

- (24) Lai samazinātu iespējamību, ka dzeramais ūdens satur svinu, no svina gatavotas detaļas vietējās sadales sistēmās var aizstāt, jo īpaši gadījumos, kad tiek veikts esošo iekārtu remonts vai rekonstrukcija. Šīs detaļas būtu jāaizstāj ar materiāliem, kas atbilst ar šo direktīvu noteiktajām minimālajām prasībām materiāliem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni. Lai šo procesu paātrinātu, dalībvalstīm būtu jāapsver un attiecīgos gadījumos jāveic pasākumi no svina izgatavoto detaļu aizstāšanai esošajās vietējās sadales sistēmās, ja tas ir ekonomiski un tehniski iespējams.
- (25) Katrai dalībvalstij būtu jānodrošina, ka tiek izveidotas monitoringa programmas, kurās pārbauda, vai dzeramais ūdens atbilst šīs direktīvas prasībām. Šīs direktīvas izpildei vajadzīgo monitoringu lielākoties veic ūdens piegādātāji. Ūdens piegādātājiem būtu jādod zināma elastība attiecībā uz parametriem, ko tie monitorē piegādes sistēmas risku novērtēšanas un risku pārvaldības ietvaros. Ja kāds parametrs netiek detektēts, ūdens piegādātājiem vajadzētu būt iespējai samazināt šā parametru monitoringa biežumu vai to vairs nemonitorēt vispār. Piegādes sistēmas risku novērtēšanā vajadzētu iekļaut lielāko daļu parametru. Tomēr ir arī pamatsaraksts ar parametriem, kas vienmēr būtu jāmonitorē ar konkrētu minimālo monitoringa biežumu. Šī direktīva monitoringa biežumu galvenokārt reglamentē atbilstības pārbaūžu gadījumā un tikai ierobežotā kārtā reglamentē monitoringu operacionālām vajadzībām. Papildu monitorings operacionālām vajadzībām var būt nepieciešams tādēļ, lai nodrošinātu, ka ūdens apstrāde norit pareizi, un tas ir ūdens piegādātāju ziņā. Šajā sakarā ūdens piegādātāji var izmantot PVO vadlīnijas un Ūdens drošuma plāna rokasgrāmatu.
- (26) Uz riska izvērtēšanā balstīto pieeju vajadzētu pāriet visiem ūdens piegādātājiem, arī mazajiem ūdens piegādātājiem, jo Direktīvas 98/83/EK izvērtēšanā tika konstatēts, ka šie piegādātāji to īsteno ar trūkumiem, dažkārt tāpēc, ka nevajadzīgas monitoringa darbības izmaksā dārgi. Izmantojot riska izvērtēšanā balstīto pieeju, būtu jāņem vērā drošības apsvērumi.

- (27) Ja nav ievēroti standarti, kas noteikti šajā direktīvā, attiecīgajai dalībvalstij būtu nekavējoties jānoskaidro cēlonis un jānodrošina, ka iespējami drīz tiek veikti korektīvie pasākumi, kas vajadzīgi, lai atjaunotu ūdens kvalitāti. Gadījumos, kad piegādātais ūdens rada iespējamās briesmas cilvēka veselībai, šāda ūdens piegāde būtu jāaizliedz vai tā lietošana jāierobežo. Turklāt, ja nav ievērotas minimālās prasības saistībā ar mikrobioloģisko un ķīmisko parametru vērtībām, dalībvalstīm būtu jāuzskata, ka tas var potenciāli apdraudēt cilvēka veselību, ja vien neatbilstību attiecīgajai parametra vērtībai neuzskata par nenozīmīgu. Gadījumos, kad dzeramā ūdens kvalitātes atjaunošanai vajadzīgi korektīvi pasākumi, pirmām kārtām būtu jānovērš problēmas cēlonis, kā paredzēts Līguma 191. panta 2. punktā.
- (28) Dalībvalstīm vajadzētu būt tiesīgām attiecīgos apstākļos un pienācīgi pamatotos gadījumos arī turpmāk noteikt izņēmumus attiecībā uz šo direktīvu, un tāpēc šādiem izņēmumiem ir jāizveido pienācīgs pamats – ar noteikumu, ka tie potenciāli neapdraud cilvēka veselību un ka dzeramā ūdens piegādi attiecīgajā apgabalā citādi nevar nodrošināt nekādā citā saprātīgā veidā. Minētie izņēmumi būtu jāattiecina tikai uz konkrētiem gadījumiem. Izņēmumi, ko dalībvalstis ir noteikušas, ievērojot Direktīvas 98/83/EK 9. pantu, un kas joprojām ir piemērojami šīs direktīvas transponēšanas beigu dienā, būtu jāpiemēro arī turpmāk līdz attiecīgā izņēmuma termiņa beigām un saskaņā ar šo direktīvu jāatjauno vienīgi tad, ja vēl nav noteikts otrais izņēmums.

- (29) Komisija, reaģējot uz Eiropas pilsoņu iniciatīvu *"Right2Water"* 2014. gadā ²⁸, aicināja dalībvalstis visiem iedzīvotājiem nodrošināt piekļuvi ūdens pamatapgādei saskaņā ar PVO ieteikumiem. Komisija arī apņēma, *"izmantojot vides politikas programmas, [...] uzlabot visu iedzīvotāju piekļuvi drošam dzeramajam ūdenim"* ²⁹. Tas atbilst ANO 6. ilgtspējīgas attīstības mērķim un ar to saistītajam mērķrādītājam *"visiem nodrošināt vispārēju un vienlīdzīgu piekļuvi drošam un cenas ziņā pieejamam dzeramajam ūdenim"*. Lai ņemtu vērā tos aspektus attiecībā uz piekļuvi ūdenim, kas saistīti ar kvalitāti un pieejamību, un reaģējot uz Eiropas pilsoņu iniciatīvu, kā arī lai palīdzētu īstenot Eiropas sociālo tiesību pīlāra ³⁰ 20. principu, saskaņā ar kuru *"[i]kvienam ir tiesības uz piekļuvi labas kvalitātes pamatpakalpojumiem, tostarp ūdensapgādes [...] pakalpojumiem"*, dalībvalstīm jautājums par piekļuvi ūdenim būtu jārisina valsts līmenī, un tām vajadzētu būt zināmai rīcības brīvībai izvēlēties, tieši kādus pasākumus īstenot. Tas būtu jāveic ar darbībām, kuru mērķis ir uzlabot visu iedzīvotāju piekļuvi dzeramajam ūdenim, jo īpaši, uzstādot iekštelpu un āra aprīkojumu sabiedriskās vietās, kur tas tehniski ir iespējams, un to varētu veikt arī ar darbībām, kuru mērķis ir veicināt ūdensvada ūdens izmantošanu, piemēram, veicinot bezmaksas dzeramā ūdens piegādi sabiedriskās ēkās vai – bez maksas vai par mazu apkalpošanas maksu – klientiem restorānos, ēdnīcās un ēdināšanas pakalpojumos.
- (30) Savienība un dalībvalstis ir savas kompetences jomās apņēmušās sasniegt ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), vienlaikus atzīstot, ka tieši dalībvalstis ir primāri atbildīgas par to, ka valsts, reģionālā un globālā līmenī tiek sekots līdzi IAM īstenošanas procesam un notiek šī procesa pārskatīšana. Daži IAM un tiesības uz ūdeni nav daļa no Savienības vides politikas vai sociālās politikas, kura pēc būtības ir ierobežota un papildinoša. Paturot prātā Savienības kompetences robežas, tomēr ir piemēroti nodrošināt, ka dalībvalstu pastāvīgā apņemšanās nodrošināt tiesības uz ūdeni atbilst šai direktīvai, vienlaikus respektējot subsidiaritātes principu.

²⁸ COM(2014)177 final.

²⁹ COM(2014)177 final, 12. lpp.

³⁰ Iestāžu kopīgā proklamācija par Eiropas sociālo tiesību pīlāru (2017/C 428/09), 2017. gada 17. novembris (OV C 428, 13.12.2017., 10. lpp.).

Šajā sakarā dalībvalstis patlaban pieliek ievērojamas pūles, lai uzlabotu dzeramā ūdens pieejamību. Turklāt *UNECE* un PVO Eiropas reģionālā biroja Protokolā par ūdeni un veselību, kas pievienots *UNECE* Ūdens konvencijai, kuras puses ir arī daudzas dalībvalstis, ir noteikts mērķis aizsargāt cilvēka veselību, uzlabojot ūdens apsaimniekošanu un samazinot ar ūdeni saistītas slimības. Dalībvalstis varētu izmantot šā protokola paspārnē izstrādātos norāžu dokumentus, lai izvērtētu politiskos apstākļus ³¹ un esošo situāciju saistībā ar piekļuvi ūdenim ³² un lai noteiktu, kādi pasākumi ir vajadzīgi ³³, lai uzlabotu visiem vienlīdzīgu piekļuvi.

³¹ https://www.unece.org/env/water/publications/ece_mp.wh_6.html

³² https://www.unece.org/env/water/publications/ece_mp.wh_8.html

³³ <https://www.unece.org/environmental-policy/conventions/water/envwaterpublicationspub/brochuresabout-the-protocol-on-water-and-health/2016/guidance-note-on-the-development-of-action-plans-toensure-equitable-access-to-water-and-sanitation/doc.html>

- (31) Eiropas Parlaments savā rezolūcijā par turpmākiem pasākumiem saistībā ar Eiropas pilsoņu iniciatīvu "*Right2Water*" ³⁴ atzīmēja, ka "*dalībvalstīm jāpievērš īpaša uzmanība sabiedrības neaizsargāto grupu vajadzībām*" ³⁵. Minoritāšu kultūru, piemēram, romu un *Travellers* (neatkarīgi no tā, vai tie ir nometnieki), īpašā situācija, jo īpaši tas, ka tiem nav piekļuves dzeramajam ūdenim, tika atzīta arī Komisijas ziņojumā par to, kā īsteno ES programmu attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām ³⁶, un Padomes Ieteikumā par efektīviem romu integrācijas pasākumiem dalībvalstīs ³⁷. Ņemot vērā šo vispārīgo kontekstu, ir lietderīgi, ka dalībvalstis īpašu uzmanību pievērš neaizsargātām un marginalizētām grupām, veicot pasākumus, kas vajadzīgi, lai minētajām grupām uzlabotu piekļuvi ūdenim. Neskarot dalībvalstu tiesības noteikt, kuras ir šīs grupas, būtu svarīgi, ka šādas grupas ietver bēgļus, nomadu kopienas, bezpajumtniekus un minoritāšu kultūras, piemēram, romus un *Travellers* (neatkarīgi no tā, vai tie ir nometnieki). Šādi piekļuves uzlabošanas pasākumi, kuru izvēle ir atstāta dalībvalstu ziņā, varētu ietvert, piemēram, alternatīvu piegādes sistēmu nodrošināšanu (individuālas apstrādes ierīces), ūdens nodrošināšanu ar autocisternām (kravas automobiļiem un cisternām) un vajadzīgās infrastruktūras nodrošināšanu apmetnēs.
- (32) Lai patērētāji labāk apzinātos ūdens patēriņa ietekmi, tiem viegli pieejamā veidā (piemēram, rēķinā vai viedlietotnē) būtu jāsaņem informācija par gadā patērētā ūdens daudzumu, patēriņa izmaiņām, salīdzinājumu ar vidējo patēriņu mājāsaimniecībās (ja ūdens piegādātāja rīcībā ir šāda informācija), kā arī par dzeramā ūdens litra cenu, tādējādi dodot iespēju to salīdzināt ar pudelēs pildītā ūdens cenu.

³⁴ P8_TA(2015)0294.

³⁵ P8_TA(2015)0294, 62. punkts.

³⁶ COM(2014) 209 final.

³⁷ Padomes 2013. gada 9. decembra Ieteikums (2013/C 378/01) par efektīviem romu integrācijas pasākumiem dalībvalstīs (OV C 378, 24.12.2013., 1. lpp.).

- (33) Septītā vides rīcības programma līdz 2020. gadam "Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem" ³⁸ nosaka, ka sabiedrībai jābūt piekļuvei skaidrai vidiskajai informācijai nacionālā līmenī. Direktīva 98/83/EK paredzēja tikai pasīvu piekļuvi, proti, dalībvalstīm bija tikai jānodrošina, ka informācija ir pieejama. Tāpēc minētie noteikumi būtu jāaizstāj, lai nodrošinātu, ka atjaunināta informācija lietotājam ērtā un pielāgotā veidā ir patērētājiem viegli pieejama tiešsaistē. Patērētājiem vajadzētu būt arī iespējai pēc pamatota lūguma pieprasīt piekļuvi šai informācijai arī citā veidā.

Atjauninātajā informācijā būtu jāietver monitoringa programmu rezultāti, informācija par izmantotajiem ūdens apstrādes un dezinfekcijas veidiem, par to parametru vērtību pārsniegšanu, kas ir svarīgas cilvēka veselībai, attiecīga informācija par piegādes sistēmas risku novērtēšanu un risku pārvaldību, padomi par to, kā samazināt ūdens patēriņu un novērst stāvoša ūdens izraisītus riskus veselībai, kā arī cita informācija, kas sabiedrībai var šķist noderīga, piemēram, informācija par indikatoriem (dzelzs līmenis, cietība, minerālu līmenis utt.), kas bieži vien ietekmē patērētāju viedokli par ūdensvada ūdeni. Turklāt, reaģējot uz patērētāju interesi par ūdens jautājumiem, tiem pēc lūguma būtu jādod piekļuve pieejamiem vēsturiskiem datiem par monitoringa rezultātiem un parametru vērtību pārsniegšanu.

Attiecībā uz ūdens piegādātājiem, kuri piegādā vismaz 10 000 m³ dienā vai apkalpo vismaz 50 000 cilvēku, tiešsaistē vajadzētu būt pieejamai arī papildu informācijai, cita starpā par darbības efektivitāti, noplūdes rādītājiem, īpašumtiesību struktūru un tarifu struktūru. Ar patērētāju labāku attiecīgās informācijas izpratni un lielāku pārredzamību būtu jāpanāk, ka iedzīvotāji vairāk uzticas piegādātajam ūdenim, kā arī ūdensapgādes pakalpojumiem, un tam būtu jāveicina ūdensvada ūdens kā dzeramā ūdens lietošana, kas varētu palīdzēt mazināt plastmasas izmantošanu un plastmasas atkritumu daudzumu, kā arī siltumnīcefekta gāzu emisijas, un labvēlīgi ietekmētu klimata pārmaiņu mazināšanu un vidi kopumā.

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1386/2013/ES (2013. gada 20. novembris) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam "Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem" (OV L 354, 28.12.2013., 171. lpp.).

- (34) Uzlabojot monitoringa metodes, noplūdes rādītāji ir kļuvuši arvien redzamāki. Lai uzlabotu ūdens infrastruktūras efektivitāti, tostarp, lai izvairītos no dzeramā ūdens ierobežoto resursu pārmērīgas izmantošanas, visām dalībvalstīm būtu jānovērtē ūdens noplūdes līmeņi un tie būtu jāmazina, ja tie pārsniedz noteiktu robežvērtību.
- (35) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/4/EK ³⁹ mērķis ir dalībvalstīs garantēt tiesības piekļūt vidiskajai informācijai saskaņā ar Orhūsas konvenciju. Tā ietver plašus pienākumus, kas saistīti gan ar vidiskās informācijas sniegšanu pēc pieprasījuma, gan tās aktīvu izplatīšanu. Arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/2/EK ⁴⁰ darbības joma ir plaša: tā aptver telpiskās informācijas, arī dažādiem vides jautājumiem veltītu datu kopu, kopīgošanu. Ir svarīgi, lai šīs direktīvas noteikumi par piekļuvi informācijai un datu kopīgošanas kārtību minētās direktīvas papildinātu, nevis veidotu atsevišķu tiesisko regulējumu. Tādēļ šīs direktīvas noteikumiem par sabiedrībai sniedzamo informāciju un informāciju par īstenošanas monitoringu nebūtu jāskar Direktīva 2003/4/EK un 2007/2/EK.

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/4/EK (2003. gada 28. janvāris) par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu (OV L 41, 14.2.2003., 26. lpp.).

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

- (36) Direktīva 98/83/EK nenoteica ziņošanas pienākumu maziem ūdens piegādātājiem. Lai šo situāciju labotu un apmierinātu vajadzību pēc informācijas par īstenošanu un atbilstību, būtu jāievieš jauna sistēma, kas dalībvalstīm noteiktu pienākumu izveidot, pastāvīgi atjaunināt un Komisijai un Eiropas Vides aģentūrai darīt pieejamas datu kopas, kas satur tikai relevantus datus, piemēram, datus par parametru vērtību pārsniegšanu un noteiktas nozīmības incidentiem. Tam vajadzētu nodrošināt, ka administratīvais slogs visiem subjektiem aizvien paliek iespējami mazs. Lai nodrošinātu pienācīgu infrastruktūru sabiedrības piekļuvei informācijai, ziņošanai un datu kopīgošanai publiskās pārvaldes iestāžu starpā, dalībvalstīm datu specifikācijas būtu jābalsta uz Direktīvu 2007/2/EK un tās īstenošanas aktiem.
- (37) Dalībvalstu ziņotie dati ir vajadzīgi ne vien atbilstības pārbaudei, bet arī tam, lai Komisija varētu monitorēt un novērtēt regulējuma spēju sasniegt iecerētos mērķus; šo informāciju var izmantot turpmākos regulējuma izvērtējumos saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu ⁴¹ 22. punktu. Šajā kontekstā ir vajadzīgi relevanti dati, kas palīdzēs labāk novērtēt direktīvas efektivitāti, rezultativitāti, relevantumu un ES pievienoto vērtību, tāpēc jānodrošina piemēroti ziņošanas mehānismi, ko varētu izmantot arī par indikatoriem turpmākās direktīvas izvērtēšanās.
- (38) Saskaņā ar Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu 22. punktu Komisijai šī direktīva noteiktā laikā pēc tās transponēšanas termiņa būtu jāizvērtē. Minētā izvērtējuma pamatā vajadzētu būt direktīvas īstenošanas laikā gūtajai pieredzei un savāktajiem datiem, un visiem pieejamiem PVO ieteikumiem, kā arī attiecīgiem zinātniskiem, analītiskiem un epidemioloģiskiem datiem.

⁴¹ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

- (39) Šī direktīva respektē pamattiesības un principus, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Konkrētāk, šī direktīva tiecas atbalstīt principus, kas saistīti ar veselības aprūpi, piekļuvi vispārējas tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumiem, vides aizsardzību un patērētāju aizsardzību.

(40) Lai saistībā ar Savienības vides politiku efektīvi īstenotu šo direktīvu un tās mērķi aizsargāt cilvēka veselību, ir jānodrošina, ka fiziskas vai juridiskas personas, vai attiecīgā gadījumā to organizācijas, kas dibinātas noteiktajā kārtībā, var atsaukties uz minēto direktīvu tiesvedībā un valstu tiesas var minēto direktīvu ņemt vērā kā Savienības tiesību elementu, lai attiecīgā gadījumā cita starpā pārskatītu valsts iestādes lēmumus. Turklāt saskaņā ar Tiesas iedibināto judikatūru atbilstoši LES 4. panta 3. punktā noteiktajam lojālas sadarbības principam dalībvalstu tiesām ir jānodrošina personas tiesību aizsardzība tiesā saskaņā ar Savienības tiesībām, turklāt LES 19. panta 1. punktā ir noteikts, ka dalībvalstīm jānodrošina tiesību aizsardzības līdzekļi, kas ir pietiekami efektīvi tiesiskās aizsardzības nodrošināšanai jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības. Jo īpaši tas attiecas uz tādu direktīvu, kuras mērķis ir aizsargāt cilvēka veselību pret nelabvēlīgu ietekmi, ko varētu radīt dzeramā ūdens kontaminācija. Turklāt saskaņā ar Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ⁴² ieinteresētajiem sabiedrības locekļiem vajadzētu būt iespējai vērsties tiesu iestādēs, lai palīdzētu aizsargāt tiesības dzīvot personīgajai veselībai un labklājībai piemērotā vidē. Ar Padomes Lēmumu 2018/881 (2018. gada 18. jūnijs) ⁴³ Komisijai tika lūgts līdz 2019. gada 30. septembrim veikt pētījumu un attiecīgā gadījumā, ņemot vērā šo pētījumu, līdz 2020. gada 30. septembrim iesniegt priekšlikumu grozīt Regulu (EK) Nr. 1367/2006 ⁴⁴, lai reaģētu uz Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas konstatējumiem attiecībā uz lietu ACCC/C/2008/32. Komisija līdz minētajam termiņam pētījumu iesniedza un savā 2019. gada 11. decembra paziņojumā par Eiropas zaļo kursu ⁴⁵ norādīja, ka "apsvērs iespēju pārskatīt Orhūsas regulu, lai iedzīvotājiem un NVO, kam ir bažas par vidi ietekmējošu lēmumu likumību, būtu plašāk pieejama administratīvā izskatīšana un pārskatīšana tiesā ES līmenī". Ir svarīgi, ka Komisija arī rīkojas, lai uzlabotu tiesu iestāžu pieejamību iedzīvotājiem un NVO visu dalībvalstu tiesās.

⁴² OV L 124, 17.5.2005., 4. lpp.

⁴³ Padomes Lēmums (ES) 2018/881 (2018. gada 18. jūnijs), ar kuru lūdz Komisiju iesniegt pētījumu par Savienības rīcības iespējām saistībā ar Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas konstatējumiem attiecībā uz lietu ACCC/C/2008/32 un, ja saskaņā ar pētījuma rezultātiem tas ir atbilstoši, priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1367/2006 (OV L 155, 19.6.2018., 6. lpp.).

⁴⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem.

⁴⁵ COM(2019) 640 final.

(41) Lai šo direktīvu pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai vai lai precizētu monitoringa prasības apdraudējumu un vietējās sadales risku novērtēšanas vajadzībām, saskaņā ar Līguma 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras noteikt noplūžu robežvērtību, noteikt atbilstības novērtēšanas procedūru izstrādājumiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, noteikt procedūru, saskaņā ar kuru Aģentūrai iesniedz pieteikumus, lai pievienotu vai svītrotu vielas pozitīvajos sarakstos, un noteikt marķējumus izstrādājumiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, pieņemt metodiku mikroplastmasas mērīšanai, grozīt III pielikumu un grozīt bisfenola A parametra vērtību I pielikuma B daļā. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana. Turklāt Direktīvas 98/83/EK I pielikuma C daļas 10. piezīmē noteiktās pilnvaras noteikt radioaktīvu vielu monitoringa biežumu un monitoringa metodes ir novecojušas sakarā ar Padomes Direktīvas 2013/51/Euratom ⁴⁶ pieņemšanu, tāpēc tās būtu jāsvītro. Direktīvas 98/83/EK III pielikuma A daļas otrajā daļā noteiktās direktīvas grozīšanas pilnvaras vairs nav vajadzīgas un būtu jāsvītro.

⁴⁶ Padomes Direktīva 2013/51/Euratom (2013. gada 22. oktobris), ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī (OV L 296, 7.11.2013., 12. lpp.).

- (42) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs direktīvas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt metodes vielu testēšanai un apstiprināšanai, Eiropas pozitīvos vielu sarakstus, kā arī procedūras un metodes attiecībā uz galamateriāliem, kas veidoti no minētajām vielām. Šādas pilnvaras Komisijai būtu jāpiešķir arī, lai tā varētu pieņemt veidu un kārtību, kādā ir iesniedzama informācija par šīs direktīvas īstenošanu, kura jāsniedz dalībvalstīm un jāapkopo Eiropas Vides aģentūrai, kā arī lai tā varētu izveidot un atjaunināt novērojamo vielu sarakstu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁴⁷.
- (43) Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/99/EK ⁴⁸, dalībvalstīm būtu jānosaka noteikumi par sodiem par šīs direktīvas noteikumu pārkāpumiem un jānodrošina to piemērošana. Sodiem vajadzētu būt efektīviem, samērīgiem un atturošiem.

⁴⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁴⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/99/EK (2008. gada 19. novembris) par vides krimināltiesisko aizsardzību (OV L 328, 6.12.2008., 28. lpp.).

- (44) Lai ūdens piegādātāju rīcībā, kad tie sāk novērtēt piegādes riskus, būtu viss datu kopums, attiecībā uz jaunajiem parametriem būtu jāievieš 3 gadu pārejas periods. Tas dalībvalstīm ļaus pirmajos 3 gados pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa veikt apdraudējumu un bīstamu notikumu konstatēšanas darbu, tādējādi ūdens piegādātājiem jau tiks sniegta informācija par šiem jaunajiem parametriem un tiem nebūs jāveic nevajadzīgs monitorings, ja šajā pirmajā apdraudējumu un bīstamu notikumu konstatēšanas procesā tiks secināts, ka kāds parametrs nav jāmonitorē. Tomēr minētajos pirmajos 3 gados ūdens piegādātājiem būtu jānovērtē piegādes riski (vai jāizmanto esošie risku novērtējumi, kas sagatavoti saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/1787), kuri saistīti ar parametriem, kas bija iekļauti Direktīvas 98/83/EK I pielikumā, ņemot vērā, ka brīdī, kad šī direktīva stāsies spēkā, informācija par minētajiem parametriem jau būs pieejama.
- (45) Direktīva 2013/51/Euratom nosaka konkrētu kārtību, kādā monitorēt radioaktīvās vielas dzeramajā ūdenī. Tāpēc ar šo direktīvu nebūtu jānosaka radioaktivitātes parametru vērtības.
- (46) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, aizsargāt cilvēka veselību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tās mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (47) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos jāattiecina uz tiem noteikumiem, kuri būtiski grozīti salīdzinājumā ar iepriekšējām direktīvām. Pienākums transponēt nemainītos noteikumus izriet no iepriekšējām direktīvām.
- (48) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu pienākumi attiecībā uz termiņiem VI pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Mērķis

1. Šī direktīva attiecas uz dzeramā ūdens kvalitāti ikvienam Savienībā.
2. Šīs direktīvas mērķis ir aizsargāt cilvēka veselību pret jebkādas dzeramā ūdens kontaminācijas nelabvēlīgo ietekmi, nodrošinot, ka tas ir pilnvērtīgs un tīrs, un uzlabot piekļuvi dzeramajam ūdenim.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

1. "dzeramais ūdens" ir:
 - a) viss ūdens dabiskajā stāvoklī vai pēc apstrādes, kas domāts dzeršanai, ēdiena gatavošanai, pārtikas sagatavošanai vai citām mājsaimnieciskām vajadzībām gan publiskos, gan privātos objektos, neatkarīgi no tā izcelsmes un no tā, vai to piegādā pa sadales tīklu, ar autocisternu vai pilda pudelēs vai citos traukos, tostarp avota ūdens;
 - b) viss ūdens, ko izmanto pārtikas uzņēmumos, lai izgatavotu, apstrādātu, konservētu vai realizētu produktus vai vielas, kas domātas lietošanai uzturā;
2. "vietējās sadales sistēma" ir cauruļvadi, savienojumi un ietaises, kas ir ierīkoti starp publiskos un privātos objektos uzstādītiem ūdens krāniem, kurus parasti izmanto par dzeramā ūdens krāniem, un sadales tīklu, bet tikai tad, ja par tiem nav atbildīgs ūdens piegādātājs ūdens piegādātāja statusā saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem;

3. "ūdens piegādātājs" ir subjekts, kas piegādā dzeramo ūdeni;
4. "prioritāri objekti" ir lieli objekti, kuri nav mājsaimniecības un kuros ar ūdeni saistītiem riskiem potenciāli tiktu pakļauti daudzi lietotāji, jo īpaši lieli objekti publiskai lietošanai, un kurus identificē dalībvalstis;
5. "pārtikas uzņēmums" ir pārtikas uzņēmums, kā tas definēts Regulas (EK) Nr. 178/2002 3. panta 2. punktā;
6. "uzņēmējs, kas iesaistīts pārtikas aprītē" ir uzņēmējs, kas iesaistīts pārtikas aprītē, kā tas definēts Regulas 178/2002 3. panta 3. punktā;
7. "apdraudējums" ir bioloģisks, ķīmisks, fizikāls vai radioloģisks aģents ūdenī vai cits ūdens stāvokļa aspekts, kas var apdraudēt cilvēka veselību;
8. "bīstams notikums" ir notikums, kas ievieš apdraudējumus dzeramā ūdens piegādes sistēmai vai tos nenovērš;
9. "risks" ir bīstama notikuma iespējamības un seku nopietnības kombinācija, ja apdraudējums vai bīstams notikums notiek dzeramā ūdens piegādes sistēmā.

3. pants

Atbrīvojumi

1. Šī direktīva neattiecas uz:
 - a) dabīgiem minerālūdeņiem, ko par tādiem atzīst Direktīvā 2009/54/EK minētā atbildīgā iestāde;

- b) ūdeņiem, kas ir zāles Direktīvas 2001/83/EK nozīmē.
2. Uz jūras kuģiem, kas atsāļo ūdeni, pārvadā pasažierus un pilda ūdens piegādātāja funkciju, attiecas tikai šīs direktīvas 1., 2., 3., 4., 5., 6., 9., 10., 13. un 14. pants un attiecīgie pielikumi.
3. Dalībvalstis atbrīvojumu no šīs direktīvas noteikumiem var attiecināt uz:
- a) ūdeni, kas paredzēts vienīgi tādiem mērķiem, attiecībā uz kuriem kompetentās iestādes ir pārliecinājušās, ka ūdens kvalitāte ne tieši, ne netieši nekādi neiespaido attiecīgo patērētāju veselību;
- b) dzeramo ūdeni no atsevišķa piegādes objekta, kas piegādā vidēji mazāk par 10 m³ dienā vai apgādā mazāk par 50 personām, ja vien ūdens piegāde nenotiek komerciālas vai sabiedriskas darbības ietvaros.
4. Dalībvalstis, kas izmanto 3. punkta b) apakšpunktā minētos atbrīvojumus, nodrošina, ka attiecīgie iedzīvotāji ir informēti par to un par ikvienu pasākumu, ko var veikt, lai aizsargātu cilvēka veselību no nelabvēlīgās ietekmes, kuru rada dzeramā ūdens kontaminācija. Turklāt, ja šāda ūdens kvalitāte acīmredzami rada briesmas cilvēka veselībai, attiecīgajiem iedzīvotājiem par to nekavējoties jāsaņem piemērots padoms.
5. Uzņēmējus, kas iesaistīti pārtikas aprītē, dalībvalstis var atbrīvot no pienākuma ievērot šīs direktīvas noteikumus attiecībā uz ūdeni, ko izmanto konkrētām pārtikas uzņēmumu vajadzībām, ja kompetentās valsts iestādes ir pārliecinājušās, ka minētā ūdens kvalitāte nevar ietekmēt pārtikas produkta nekaitīgumu tā galīgajā formā, un ar noteikumu, ka tie ūdens piegādē izpilda attiecīgus pienākumus jo īpaši saskaņā ar procedūrām par apdraudējuma analīzes un kritisko kontrolpunktu principiem un korektīvajām darbībām saskaņā ar attiecīgiem Savienības tiesību aktiem par pārtiku.

Dalībvalstis nodrošina, ka pudelēs vai traukos iepildīta dzeramā ūdens ražotāji ievēro 1. līdz 5. pantā un I pielikuma A un B daļā minētās prasības.

Tomēr I pielikuma A daļā noteiktās minimālās prasības nepiemēro pudelēs iepildītam avota ūdenim, kas minēts Direktīvā 2009/54/EK.

6. Uz ūdens piegādātājiem, kas komerciālas vai sabiedriskas darbības ietvaros piegādā vidēji mazāk par 10 m³ dienā vai apkalpo mazāk par 50 personām, attiecas tikai šīs direktīvas 1., 2., 3., 4., 5., 6., 13., 14. un 15. pants, kā arī attiecīgie pielikumi.

4. pants

Vispārīgi pienākumi

1. Neskarot pienākumus, ko dalībvalstīm nosaka citi Savienības noteikumi, tās veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka dzeramais ūdens ir pilnvērtīgs un tīrs. Šīs direktīvas minimālo prasību izpildei dzeramais ūdens uzskatāms par pilnvērtīgu un tīru, ja tas atbilst visiem šiem nosacījumiem:
 - a) tajā nav nekādu mikroorganismu un parazītu un nekādu vielu, kas noteiktā skaitā vai koncentrācijā potenciāli var apdraudēt cilvēka veselību;
 - b) tas atbilst minimālajām prasībām, kas noteiktas I pielikuma A, B un D daļā;
 - c) dalībvalstis ir veikušas visus citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību šīs direktīvas 5. līdz 14. panta prasībām.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka pasākumi, kas veikti, lai īstenotu šo direktīvu, balstās uz piesardzības principu un nekādos apstākļos ne tieši, ne netieši nepieļauj dzeramā ūdens pašreizējās kvalitātes pasliktināšanos vai piesārņojuma palielināšanos ūdeņos, ko izmanto dzeramā ūdens ražošanai.

3. Saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK dalībvalstis nodrošina, ka ūdens noplūdes līmeņus to teritorijā un iespējas panākt uzlabojumus ūdens noplūdes samazināšanā novērtē, izmantojot infrastruktūras noplūdes indeksa (*ILI*) novērtēšanas metodi vai citu piemērotu metodi. Minētajā novērtēšanā ņem vērā attiecīgos sabiedrības veselības, vides, tehniskos un ekonomiskos aspektus un ietver vismaz tos ūdens piegādātājus, kuri piegādā vismaz 10 000 m³ dienā vai apkalpo vismaz 50 000 cilvēku.

Novērtēšanas rezultātus paziņo Komisijai līdz ... [3 gadi pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa].

Līdz ... [5 gadi pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa] Komisija saskaņā ar 21. pantu pieņem deleģēto aktu, kurā, pamatojoties uz *ILI* vai citu piemērotu metodi, nosaka robežvērtību, kuras pārsniegšanas gadījumā dalībvalstīm ir jāiesniedz rīcības plāns. Minēto deleģēto aktu izstrādā, izmantojot dalībvalstu novērtējumus un Savienības vidējo noplūdes rādītāju, kas noteikts, pamatojoties uz minētajiem novērtējumiem.

Dalībvalstis, kurās noplūdes rādītājs pārsniedz deleģētajā aktā noteikto robežvērtību, līdz ... [2 gadi pēc deleģētā akta pieņemšanas] iesniedz Komisijai rīcības plānu, kurā izklāstīta virkne pasākumu, kas veicami, lai mazinātu to noplūdes rādītāju.

5. pants *Kvalitātes standarti*

1. Dalībvalstis nosaka vērtības I pielikumā noteiktajiem parametriem, kas piemērojami dzeramajam ūdenim.
2. Saskaņā ar 1. punktu noteiktās vērtības nav mazāk stingras kā I pielikuma A, B, C un D daļā noteiktās vērtības. Attiecībā uz parametriem, kas izklāstīti I pielikuma C daļā, vērtības nosaka tikai monitoringa vajadzībām un tādēļ, lai nodrošinātu 14. pantā izklāstīto prasību izpildi.

3. Dalībvalsts nosaka vērtības papildu parametriem, kas nav iekļauti I pielikumā, ja tas ir nepieciešams cilvēka veselības aizsardzībai valsts teritorijā vai tās daļā. Noteiktā vērtība atbilst vismaz 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajām prasībām.

*6. pants
Atbilstības vieta*

1. Atbilstību I pielikuma A un B daļā norādīto parametru vērtībām, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu, nodrošina:
- a) ja ūdeni piegādā no sadales tīkla – tajā vietā objektā vai iestādē, kurā tas pienāk pa krāniem, ko parasti izmanto par dzeramā ūdens krāniem;
 - b) ja ūdens tiek piegādāts ar autocisternu – tajā vietā, kurā tas izplūst no autocisternas;
 - c) ja dzeramais ūdens tiek pildīts pudelēs vai citos traukos – tajā vietā, kur ūdeni iepilda pudelēs vai citos traukos;
 - d) ja ūdeni izmanto pārtikas uzņēmumā – tajā vietā uzņēmumā, kur ūdens tiek izmantots.
2. Gadījumos, kad uz ūdeni attiecas 1. punkta a) apakšpunkts, uzskatāms, ka dalībvalstis ir izpildījušas savus pienākumus saskaņā ar šo pantu, 4. pantu un 14. panta 2. punktu, ja var konstatēt, ka neatbilstību parametru vērtībām, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu, ir izraisījuši vietējās sadales sistēma vai tās ekspluatācija, izņemot prioritārajos objektos, uz kuriem attiecas 10. pants.

3. Ja piemērojams 2. punkts un ir risks, ka ūdens, uz kuru attiecas 1. punkta a) apakšpunkts, neatbilst parametru vērtībām, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu, dalībvalstis tomēr nodrošina to, lai:
- a) tiktu veikti piemēroti pasākumi, lai samazinātu vai novērstu risku, ka var būt neatbilstība parametru vērtībām, piemēram, dod padomu īpašniekiem par iespējamu korektīvu rīcību, ko tie varētu veikt, un vajadzības gadījumā tiktu veikti citi pasākumi, piemēram, attiecīgi apstrādes paņēmieni, lai mainītu ūdens veidu vai īpašības pirms tā piegādes, lai samazinātu vai novērstu risku, ka ūdens var neatbilst parametru vērtībām pēc piegādes; un
 - b) attiecīgie patērētāji tiktu pienācīgi informēti un konsultēti par iespējamu papildu korektīvu rīcību, kas tiem jāveic.

*7. pants
Riska izvērtēšanā balstīta pieeja ūdens drošumam*

1. Dalībvalstis nodrošina, ka uz dzeramā ūdens piegādi, apstrādi un sadali attiecina riska izvērtēšanā balstītu pieeju, kas aptver visu piegādes ķēdi no ūdensguves baseina, ūdens ieguves, apstrādes, glabāšanas un sadales līdz 6. pantā precizētajai ūdens atbilstības vietai.

Riska izvērtēšanā balstītu pieeju veido šādi elementi:

- a) ūdensguves baseina(-u), kur ir dzeramā ūdens ieguves vieta(-as), risku novērtēšana un risku pārvaldība saskaņā ar 8. pantu;
- b) katras ūdens piegādes sistēmas, kas aptver ūdens ieguvī, apstrādi, glabāšanu un sadali līdz piegādes vietai, risku novērtēšana un risku pārvaldība, ko veic ūdens piegādātāji saskaņā ar 9. pantu;

c) vietējās sadales sistēmu risku novērtēšana saskaņā ar 10. pantu;

2. Dalībvalstis var pielāgot riska izvērtēšanā balstītās pieejas īstenošanu, neapdraudot šīs direktīvas mērķi attiecībā uz dzeramā ūdens kvalitāti un patērētāju veselību, gadījumos, kad ir īpašas grūtības tādu ģeogrāfisku apstākļu dēļ kā, piemēram, attālums līdz ūdens piegādes zonai vai iespējas tai piekļūt.
3. Lai piemērotu riska izvērtēšanā balstīto pieeju, dalībvalstis nodrošina skaidru un atbilstīgu pienākumu sadalījumu starp ieinteresētajām personām, ko noteikušas dalībvalstis. Pienākumus sadala, ievērojot dalībvalstu iestāžu sistēmu un tiesisko regulējumu.
4. Pirmo risku novērtēšanu un risku pārvaldību attiecībā uz ūdensguves baseinu(-iem), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), veic līdz ...[četrarpus gadi pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa]. To regulāri pārskata ne retāk kā reizi 6 gados, ņemot vērā Direktīvas 2000/60/EK 7. pantā paredzēto prasību, un vajadzības gadījumā atjaunina.
5. Pirmo piegādes sistēmas risku novērtēšanu un risku pārvaldību veic līdz ... [6 gadi pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa]. To regulāri pārskata ne retāk kā reizi 6 gados un vajadzības gadījumā atjaunina.
6. Pirmo vietējās sadales sistēmu risku novērtēšanu veic līdz ... [6 gadi pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa]. To pārskata reizi 6 gados un vajadzības gadījumā atjaunina.
7. Šā panta 4., 5. un 6. punktā noteiktie termiņi neliedz dalībvalstīm nodrošināt, ka pasākumi tiek īstenoti pēc iespējas drīz, tiklīdz riski ir konstatēti un novērtēti.

8. pants
Ūdensguves baseina(-u), kur ir dzeramā ūdens ieguves vieta(-as), risku novērtējums un risku pārvaldība

1. Neskarot Direktīvas 2000/60/EK 4. līdz 8. pantu, dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikta ūdensguves baseina(-u), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), risku novērtēšana un risku pārvaldība. Tajā ietver šādus elementus:
 - a) ūdensguves baseina(-u), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), raksturojums, tostarp:
 - i) ūdensguves baseina(-u), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), identificēšana un kartēšana;
 - ii) aizsargjoslu kartēšana, ja minētās joslas ir izveidotas saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 7. panta 3. punktu;
 - iii) visu ūdensguves baseina(-u) ūdens ieguves vietu ģeoreferencēšana; tā kā šajā punktā minētie dati varētu būt sensitīvi, jo īpaši sabiedrības veselības un sabiedriskās drošības kontekstā, dalībvalstis nodrošina, ka šādi dati tiek aizsargāti un paziņoti tikai attiecīgajām iestādēm un ūdens piegādātājiem;
 - iv) apraksts par zemes izmantošanu, noteces un pievades procesiem ūdensguves baseinā(-os), kur ir ūdens ieguves vieta(-as).

Dalībvalstis tam var izmantot saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 5. un 7. pantu savākto informāciju;

- b) apdraudējumu un bīstamu notikumu konstatēšana ūdensguves baseinā(-os), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), un to risku novērtēšana, ko tie var radīt dzeramā ūdens kvalitātei. Risku novērtēšanā novērtē iespējamos riskus, kas varētu pasliktināt ūdens kvalitāti tādā mērā, ka tas var apdraudēt cilvēka veselību. Dalībvalstis tam var izmantot saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 5. pantu sagatavoto cilvēka darbības ietekmes pārskatu un saskaņā ar minētās direktīvas II pielikuma 1.4., 1.5. un 2.3. līdz 2.5. punktu savākto informāciju par būtiskiem noslogojumiem;

- c) virszemes ūdeņos un/vai gruntsūdeņos ūdensguves baseinā(-os), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), vai neapstrādātā ūdenī monitorings attiecībā uz relevantiem parametriem, vielām vai piesārņotājiem, kas atlasīti no šādiem sarakstiem:
- i) parametri, kas uzskaitīti šīs direktīvas I pielikuma A un B daļā vai noteikti saskaņā ar šīs direktīvas 5. panta 3. punktu;
 - ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/118/EK ⁴⁹ I pielikumā uzskaitītie pazemes ūdeņu piesārņotāji ["gruntsūdeņus piesārņojošas vielas"] un piesārņotāji un piesārņojuma indikatori, kam dalībvalstis noteikušas robežvērtības saskaņā ar minētās direktīvas II pielikumu;
 - iii) prioritāras vielas un daži citi piesārņotāji, kas uzskaitīti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/105/EK ⁵⁰ I pielikumā;
 - iv) upju baseiniem specifiski piesārņotāji, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK;
 - v) citi relevanti dzeramā ūdens piesārņotāji, ko dalībvalstis noteikušas, balstoties uz saskaņā ar šā panta 1. punkta b) apakšpunktu savākto informāciju;
 - vi) dabā sastopamas vielas, kas ar dzeramā ūdens starpniecību var radīt apdraudējumu cilvēka veselībai;
 - vii) vielas un savienojumi, kas iekļauti kontrollsarakstā, kurš izveidots saskaņā ar šīs direktīvas 13. panta 8. punktu.

⁴⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/118/EK (2006. gada 12. decembris) par gruntsūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu un pasliktināšanos (OV L 372, 27.12.2006., 19. lpp.).

⁵⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/105/EK (2008. gada 16. decembris) par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā, un ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvas 82/176/EEK, 83/513/EEK, 84/156/EEK, 84/491/EEK, 86/280/EEK, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK (OV L 348, 24.12.2008., 84. lpp.).

Dalībvalstis no i) līdz vi) punktā minētajiem avotiem monitoringam izvēlas parametrus, vielas vai piesārņotājus, ko uzskata par relevantiem sakarā ar apdraudējumiem, kuri konstatēti saskaņā ar b) apakšpunktu, ņemot vērā informāciju, ko ūdens piegādātāji snieguši saskaņā ar 2. punktu.

Atbilstīga monitoringa vajadzībām, tostarp, lai atklātu jaunas vielas, kas ar dzeramā ūdens starpniecību kaitē cilvēka veselībai, dalībvalstis var izmantot monitoringu, kas veikts saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 7. un 8. pantu vai citiem Savienības tiesību aktiem, kas attiecas uz ūdensguves baseinu(-iem), kur ir ūdens ieguves vieta(-as).

2. Ūdens piegādātājiem, kas veic monitoringu ūdensguves baseinā(-os), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), vai to neapstrādātā ūdenī, ir pienākums kompetentās iestādes informēt par tendencēm un neparastām monitorēto parametru, vielu vai piesārņotāju koncentrācijām.
3. Pamatojoties uz rezultātiem, kas iegūti saskaņā ar 1. punktu veiktajā risku novērtēšanā, dalībvalstis nodrošina, ka nolūkā novērst vai kontrolēt konstatētos riskus tiek īstenoti attiecīgi pasākumi, sākot ar preventīvajiem pasākumiem:
 - a) definēt un īstenot preventīvus pasākumus ūdensguves baseinā(-os), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), papildus tiem, kas paredzēti vai tiek īstenoti saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 11. panta 3. punkta d) apakšpunktu, ja ir jānodrošina dzeramā ūdens kvalitāte. Attiecīgā gadījumā minētie pasākumi tiek iekļauti Direktīvas 2000/60/EK 11. panta 3. punktā minētajās pasākumu programmās;Attiecīgā gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka piesārņotāji sadarbībā ar ūdens piegādātājiem un citām attiecīgām ieinteresētajām personām veic šādus preventīvus pasākumus saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK.

- b) definēt un īstenot mazināšanas pasākumus ūdensguves baseinā(-os), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), papildus tiem, kas paredzēti vai tiek īstenoti saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 11. panta 3. punkta d) apakšpunktu, ja ir jānodrošina dzeramā ūdens kvalitāte. Attiecīgā gadījumā minētie pasākumi tiek iekļauti Direktīvas 2000/60/EK 11. panta 3. punktā minētajās pasākumu programmās;

Attiecīgā gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka piesārņotāji sadarbībā ar ūdens piegādātājiem un citām attiecīgām ieinteresētajām personām veic šādus mazināšanas pasākumus saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK.

- c) nodrošināt atbilstīgu monitoringu virszemes ūdeņos un/vai gruntsūdeņos ūdensguves baseinā(-os), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), vai neapstrādātā ūdenī attiecībā uz parametriem, vielām vai piesārņotājiem, kas ar ūdens patēriņa starpniecību var radīt risku cilvēka veselībai vai var nepieņemami pasliktināt dzeramā ūdens kvalitāti, un kas nav ņemti vērā saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 7. un 8. pantu veiktajā monitoringā. Attiecīgā gadījumā šis monitorings tiek iekļauts Direktīvas 2000/60/EK 7. un 8. pantā minētajās monitoringa programmās;
- d) izvērtēt nepieciešamību izveidot vai pielāgot aizsargjoslas gruntsūdeņiem un virszemes ūdeņiem saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 7. panta 3. punktu, un jebkādas citas svarīgas joslas.

Dalībvalstis nodrošina, ka visu šādu pasākumu efektivitāte tiek ar attiecīgu regularitāti pārskatīta.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka ūdens piegādātājiem un kompetentajām iestādēm ir piekļuve informācijai, kas precizēta 1. un 2. punktā, un ka attiecīgajiem ūdens piegādātājiem ir piekļuve monitoringa rezultātiem, kas iegūti saskaņā ar 1. punkta c) apakšpunktu.

Pamatojoties uz šo informāciju, dalībvalstis var:

- a) prasīt, lai ūdens piegādātāji veic dažu parametru papildu monitoringu vai apstrādi;
 - b) atļaut ūdens piegādātājiem samazināt dažu parametru monitoringa biežumu vai svītrot kādu parametru no to parametru saraksta, kuru monitorings ūdens piegādātājam ir jāveic saskaņā ar 11. panta 2. punkta a) apakšpunktu, un tiem netiek prasīts veikt piegādes sistēmas risku novērtēšanu – ar noteikumu, ka:
 - i) tie nav pamatparametri II pielikuma B daļas 1. punkta nozīmē un
 - ii) nav tā, ka kāds saprātīgi paredzams faktors varbūtīgi varētu izraisīt ūdens kvalitātes pasliktināšanos.
5. Ja ūdens piegādātājam ir atļauts samazināt monitoringa biežumu vai svītrot kādu parametru, kā minēts 4. punkta b) apakšpunktā, dalībvalstis nodrošina minēto parametru pienācīgu monitoringu, kad saskaņā ar 7. panta 4. punktu pārskata risku novērtējumu un risku pārvaldību attiecībā uz ūdensguves baseinu(-iem), kur ir ūdens ieguves vieta(-as).

9. pants
Piegādes sistēmas risku novērtēšana un risku pārvaldība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ūdens piegādātājs veic piegādes sistēmas risku novērtēšanu un risku pārvaldību.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka piegādes sistēmas risku novērtēšanā:
 - a) ņem vērā saskaņā ar šīs direktīvas 8. pantu veiktās risku novērtēšanas un risku pārvaldības rezultātus;
 - b) ietver aprakstu par piegādes sistēmu, sākot ar ūdens ieguves vietu, apstrādi, glabāšanu un ūdens sadali līdz piegādes vietai;
 - c) ietver apdraudējumu un bīstamu notikumu konstatēšanu piegādes sistēmā un to risku novērtējumu, ko tie ar dzeramā ūdens kvalitātes starpniecību var radīt cilvēka veselībai, ņemot vērā riskus, kurus rada klimata pārmaiņas, noplūdes un noplūdes no cauruļvadiem.
3. Pamatojoties uz 2. punktā minētās risku novērtēšanas rezultātiem, dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikti šādi risku pārvaldības pasākumi ("piegādes sistēmas risku pārvaldība"):
 - a) definē un īsteno kontroles pasākumus, lai novērstu un mazinātu tos piegādes ķēdes sistēmā konstatētos riskus, kas var apdraudēt dzeramā ūdens kvalitāti;

- b) definē un īsteno kontroles pasākumus piegādes sistēmā papildus pasākumiem, kas īstenoti vai paredzēti saskaņā ar šīs direktīvas 8. panta 3. punktu vai saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 11. panta 3. punktu, attiecībā uz to risku mazināšanu, kuri ar ūdensguves baseina(-u), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), starpniecību var apdraudēt dzeramā ūdens kvalitāti;
- c) īsteno piegādes apstākļiem pielāgotu operacionālā monitoringa programmu saskaņā ar 13. pantu;
- d) nodrošina, ka gadījumos, kad dzeramā ūdens sagatavošanā vai sadalē ietilpst dezinfekcija, ir verificēta dezinfekcijas efektivitāte un jebkāda kontaminācija ar dezinfekcijas blakusproduktiem paliek iespējami zemā līmenī, nemazinot dezinfekcijas efektivitāti, un jebkāda kontaminācija ar apstrādes ķīmikālijām paliek iespējami zemā līmenī un jebkādas vielas, kas paliek ūdenī, neapdraud 4. pantā noteikto vispārīgo pienākumu izpildi;
- e) ietver pārbaudi par to, vai piegādes ķēdē izmantotie materiāli, apstrādes ķīmikālijas un filtrēšanas līdzekļi, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, atbilst 11. un 12. pantā minētajām prasībām.

4. Pamatojoties uz piegādes ķēdes risku novērtēšanas rezultātiem, dalībvalstis:

- a) pieļauj iespēju svītrot kādu parametru no monitorējamo parametru saraksta vai samazināt monitoringa biežumu šādos gadījumos, ja kompetentā iestāde ir pārliecināta, ka tas neapdraud dzeramā ūdens kvalitāti:
 - i) pamatojoties uz parametra biežumu neapstrādātā ūdenī – saskaņā ar risku novērtējumu ūdensguves baseinā(-os), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), kā noteikts 8. panta 1. punktā;

- ii) ja parametrs var rasties tikai konkrēta apstrādes paņēmiena vai dezinfekcijas metodes izmantošanas rezultātā, un ūdens piegādātājs neizmanto minēto paņēmieni vai metodi; vai
 - iii) pamatojoties uz II pielikuma C daļā noteiktajām specifiskajām;
- b) nodrošina, ka to parametru saraksts, kuru monitorings dzeramajā ūdenī jāveic saskaņā ar 13. pantu, tiek paplašināts vai monitoringa biežums tiek palielināts šādos gadījumos:
- i) pamatojoties uz II pielikuma C daļā noteiktajām specifiskajām;
 - ii) pamatojoties uz parametra biežumu neapstrādātā ūdenī – saskaņā ar risku novērtējumu ūdensguves baseinā(-os), kur ir ūdens ieguves vieta(-as), kā noteikts 8. panta 1. punktā.
5. Piegādes risku novērtēšana attiecas uz I pielikuma A, B un C daļā uzskaitītajiem parametriem, kas nav pamatparametri saskaņā ar II pielikuma B daļu, saskaņā ar 5. panta 3. punktu noteiktajiem parametriem un saskaņā ar 13. panta 8. punktu izveidotajā kontrolsarakstā iekļautajām vielām vai savienojumiem.
6. Dalībvalstis var atbrīvot ūdens piegādātājus, kas piegādā vidēji 10 līdz 100 m³ dienā vai apkalpo 50 līdz 500 cilvēkus, no pienākuma veikt piegādes risku novērtēšanu un pārvaldību ar noteikumu, ka kompetentā iestāde ir pārliecinājusies, ka tas neapdraud dzeramā ūdens kvalitāti.

Šāda atbrīvojuma gadījumā minētie ūdens pārvadātāji veic regulāru monitoringu saskaņā ar 13. pantu.

10. pants
Vietējās sadales sistēmu risku novērtēšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikta vietējās sadales sistēmu risku novērtēšana, kas ietver šādus elementus:
 - a) vispārēja analīze par potenciālajiem riskiem, kas saistīti ar vietējās sadales sistēmām un ar tām saistītajiem izstrādājumiem un materiāliem, un par to, vai tie ietekmē ūdens kvalitāti vietā, kur to padod pa krānu, kuru parasti izmanto par dzeramā ūdens krānu. Vispārējā analīze neietver atsevišķu īpašību analīzi;
 - b) I pielikuma D daļā uzskaitīto parametru monitorings objektos, kuros saskaņā ar a) apakšpunktu veiktajā novērtēšanā ir konstatēti konkrēti riski saistībā ar ūdens kvalitāti un cilvēka veselību.

Attiecībā uz *Legionella* vai svinu dalībvalstis var nolemt b) apakšpunktā minēto monitoringu koncentrēt uz prioritāriem objektiem.

2. Ja dalībvalstis, balstoties uz vispārējo analīzi, kas veikta saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu, secina, ka vietējās sadales sistēmas vai ar tām saistītie izstrādājumi un materiāli rada risku cilvēka veselībai, vai ja saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu veiktajā monitoringā atklājas, ka nav ievērotas I pielikuma D daļā izklāstītās parametru vērtības, dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikti attiecīgi pasākumi, ar ko novērš vai mazina risku, ka ūdens varētu neatbilst I pielikuma D daļā izklāstītajām parametru vērtībām.

Attiecībā uz *Legionella* minētie pasākumi ir vērsti vismaz uz prioritārajiem objektiem.

3. Lai samazinātu riskus, kas saistīti ar vietējo sadali visās vietējās sadales sistēmās, dalībvalstis nodrošina, ka tiek apsvērti visi turpmāk minētie pasākumi un ka tiek veikti tie pasākumi, kurus uzskata par būtiskiem:
- a) mudina publisku un privātu objektu īpašniekus veikt vietējās sadales risku novērtēšanu;
 - b) informē patērētājus, kā arī publisku un privātu objektu īpašniekus par pasākumiem, ar ko novērš vai mazina risku, ka vietējās sadales sistēmas dēļ dzeramais ūdens varētu neatbilst kvalitātes standartiem;
 - c) patērētājus konsultē par ūdens patēriņa un izmantošanas nosacījumiem un to, ar kādiem pasākumiem varētu novērst riska atkārtošanos;
 - d) veicina apmācību, kas paredzēta santehniķiem un citiem speciālistiem, kuri strādā ar vietējās sadales sistēmām un uzstāda tādas būvizstrādājumus un materiālus, kas nonāk saskarē ar ūdeni;
 - e) attiecībā uz *Legionella* nodrošina, ka ir ieviesti efektīvi un ar risku samērīgi kontroles un pārvaldības pasākumi, lai nepieļautu iespējamās slimības uzliesmojumus un ar tiem cīnītos; un
 - f) attiecībā uz svīnu, ja tas ir ekonomiski un tehniski iespējams, veic pasākumus no svīna izgatavoto detaļu aizstāšanai esošajās vietējās sadales sistēmās.

11. pants
Minimālās higiēnas prasības materiāliem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni

1. Šīs direktīvas 4. panta nolūkos dalībvalstis nodrošina, ka materiāli, kurus ir paredzēts izmantot dzeramā ūdens ieguvei, apstrādei vai sadalei jaunās iekārtās vai esošajās iekārtās, ja tiek veikts to remonts vai rekonstrukcija, un kuri nonāk saskarē ar šādu ūdeni:
 - a) ne tieši, ne netieši neapdraud cilvēka veselības aizsardzību, kā tas paredzēts šajā direktīvā;
 - b) nelabvēlīgi neietekmē ūdens krāsu, smaržu vai garšu;
 - c) neveicina mikroorganismu augšanu ūdenī;
 - d) neļauj, ka ūdenī nonāk piesārņotāji lielākā apjomā, nekā nepieciešams, ņemot vērā paredzēto mērķi.
2. Lai nodrošinātu 1. punkta vienādu piemērošanu, konkrētas minimālās higiēnas prasības materiāliem nosaka īstenošanas aktos, kas jāpieņem saskaņā ar 22. pantā minēto pārbaudes procedūru un pamatojoties uz V pielikumā izklāstītajiem principiem, saskaņā ar kuriem nosaka:
 - a) 3 gadu laikā pēc [šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] – metodes to izejvielu un sastāvu testēšanai un apstiprināšanai, kas jāiekļauj Eiropas pozitīvajos sarakstos, kuros ietvertas izejvielas, sastāvi vai sastāvdaļas, tostarp ar vielu vai materiālu saistītās specifiskās migrācijas robežas un zinātniskos priekšnoteikumus;

- b) 4 gadu laikā pēc [šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] – pamatojoties uz Eiropas Ķīmikāliju aģentūras (turpmāk – "Aģentūra") apkopotajiem sarakstiem, kuros norādīti arī derīguma termiņi, Eiropas pozitīvos sarakstus, kuros ietvertas izejvielas, sastāvi vai sastāvdaļas katrai materiālu grupai (organiskie, cementa, metāliskie, emaljas, keramikas vai citi neorganiskie materiāli), ko atļauts izmantot materiālu ražošanā, vajadzības gadījumā ietverot to izmantošanas nosacījumus un migrācijas robežas, kas noteiktas, pamatojoties uz vienotu metodiku, kura pieņemta, ievērojot a) apakšpunktu, un ņemot vērā 3. un 4. punktu;
- c) 3 gadu laikā pēc [šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] – procedūras un metodes tādu galamateriālu testēšanai un apstiprināšanai, kas izmantoti izstrādājumā, kurš veidots no Eiropas pozitīvajos sarakstos iekļauto izejvielu, sastāvu vai sastāvdaļu materiāliem vai kombinācijām, tostarp:
- i) to relevanto vielu un citu parametru (piemēram, duļķainība, garša, aromāts, krāsa, kopējais organiskais ogleklis, neparedzēto vielu izdalīšanās un veicināta mikroorganismu augšana) noteikšana, kas jāpārbauda migrējošā ūdenī;
 - ii) metodes, lai pārbaudītu ietekmi uz ūdens kvalitāti, ņemot vērā jebkādus atbilstīgus EN standartus;
 - iii) pārbaudes rezultātu atbilstības/neatbilstības kritērijs, kurā ņem vērā cita starpā vajadzības gadījumā aplēstos vielu migrācijas konversijas koeficientus krānā, piemērošanas vai lietošanas apstākļus.

Komisija saskaņā ar 21. pantu pieņem deleģētos aktus, lai noteiktu attiecīgo atbilstības novērtēšanas procedūru, kas piemērojama, pamatojoties uz Lēmuma 768/2008/EK I pielikumā minētajiem moduļiem. Kad nosaka, kura atbilstības novērtēšanas procedūra ir jāizmanto, Komisija nodrošina atbilstību šīs direktīvas 1. panta 2. punktā minētajiem mērķiem, vienlaikus ņemot vērā proporcionalitātes principu. Šajā nolūkā Komisija par sākuma punktu pieņem ekspluatācijas īpašību noturības novērtēšanas un pārbaužu "1+" sistēmu, kas izklāstīta Regulas (ES) Nr. 305/2011 V pielikumā, vai kopumā līdzvērtīgu procedūru, izņemot gadījumus, kad tas būtu nesamērīgi. Šajos deleģētajos aktos ietver arī noteikumus par atbilstības novērtēšanas struktūru izraudzīšanos, ja šādas struktūras tiek iesaistītas attiecīgajās atbilstības novērtēšanas procedūrās.

3. Eiropas pozitīvajos sarakstos iekļauj tikai tās vielas, sastāvus vai sastāvdaļas, ko ir atļauts izmantot tādu galamateriālu vai izstrādājumu ražošanai, kuri nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, tostarp attiecīgā gadījumā šo materiālu izmantošanas nosacījumus un migrācijas robežas, ko nosaka, pamatojoties uz vienotu metodiku, kas pieņemta, ievērojot 2. punkta a) apakšpunktu.

Eiropas pozitīvajos sarakstos, pamatojoties uz Aģentūras ieteikumu, norāda derīguma termiņus, un tajos var iekļaut arī pārejas noteikumus. Derīguma termiņus nosaka, jo īpaši pamatojoties uz vielu bīstamajām īpašībām, pamatā esošo risku novērtējumu kvalitāti un to, cik lielā mērā minētie risku novērtējumi ir atjaunināti.

Pamatojoties uz 5. punktā minētajiem Aģentūras atzinumiem, Komisija regulāri pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina 2. punkta b) apakšpunktā minētos īstenošanas aktus, ņemot vērā jaunākos zinātniskos un tehnoloģiskos sasniegumus.

Pirmo pārskatīšanu pabeidz 15 gadu laikā pēc pirmā pozitīvā saraksta pieņemšanas.

Komisija nodrošina, ka visi attiecīgie akti, tostarp standartizācijas mandāti, ko tā pieņem, ievērojot citus Savienības tiesību aktus, atbilst šīs direktīvas prasībām.

4. Pirmie Eiropas pozitīvie saraksti, kas jāpieņem saskaņā ar 2. punkta b) apakšpunktu, cita starpā balstās uz esošajiem valstu pozitīvajiem sarakstiem, citiem spēkā esošajiem valstu noteikumiem un risku novērtējumiem, kuru rezultātā šādi valstu saraksti ir izveidoti. Šajā nolūkā dalībvalstis ne vēlāk kā [6 mēnešus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] paziņo Aģentūrai visus esošos valstu pozitīvos sarakstus, citus noteikumus un pieejamo(-os) novērtēšanas dokumentu(-us).

Eiropas pozitīvajā sarakstā, kurā iekļautas organisko materiālu izejvielas, ņem vērā sarakstu, ko Komisija ir izveidojusi, ievērojot 5. pantu Regulā (EK) Nr. 1935/2004 par materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem.

5. Komisija saskaņā ar 21. pantu pieņem deleģētos aktus, lai noteiktu procedūru, tostarp informācijas prasības, saskaņā ar kuru ekonomikas dalībnieki vai attiecīgas iestādes iesniedz pieteikumus, lai Eiropas pozitīvajos sarakstos iekļautu vai svītrotu izejvielas, sastāvus vai sastāvdaļas. Šos pieteikumus iesniedz Aģentūrai.

Ar minēto procedūru nodrošina, ka pieteikumus papildina ar risku novērtējumiem un ekonomikas dalībnieki vai attiecīgas iestādes konkrētā formātā sniedz risku novērtēšanai vajadzīgo informāciju.

Aģentūras Riska novērtēšanas komiteja, kas izveidota, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1907/2006 76. panta 1. punkta c) apakšpunktu, pieņem atzinumu par visiem pieteikumiem, kas saskaņā ar šo punktu iesniegti laikā, kas jānosaka ar pirmajā daļā minētajiem deleģētajiem aktiem. Minētajos deleģētajos aktos var iekļaut arī papildu procedūras noteikumus par to, kā notiek pieteikumu iesniegšana un kā Riska novērtēšanas komiteja un Aģentūra sniedz atzinumus.

6. Dalībvalstis uzskata, ka izstrādājumi, kas apstiprināti saskaņā ar 2. punktā noteiktajām konkrētajām prasībām, atbilst 1. punktā paredzētajām prasībām.

Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar šo direktīvu izstrādājumus, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, var laist tirgū tikai tad, ja tajos izmantoti galamateriāli ir apstiprināti saskaņā ar šo direktīvu.

Tas neliedz dalībvalstīm – īpaši tad, ja to prasa konkrēti vietēji neapstrādāta ūdens kvalitātes apsvērumi, – pieņemt stingrākus aizsardzības pasākumus attiecībā uz materiālu lietošanu konkrētos vai pienācīgi pamatotos apstākļos, saskaņā ar LESD 193. pantu. Par šādiem pasākumiem paziņo Komisijai.

Izstrādājumiem, uz kuriem attiecas šis pants, piemēro Regulu 2019/1020.

7. Gaidot 2. punktā minēto noteikumu pieņemšanu, dalībvalstīm ir tiesības saglabāt vai pieņemt valsts pasākumus par konkrētām minimālās higiēnas prasībām izejvielām vai materiāliem, kas minēti 1. punktā, ar noteikumu, ka tie atbilst Līguma noteikumiem.
8. Komisija lūdz vienai vai vairākām Eiropas standartizācijas organizācijām izstrādāt Eiropas standartu izstrādājumu, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, vienādei pārbaudei un novērtēšanai, lai atvieglotu šā panta izpildi, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1025/2012 ⁵¹ 10. pantu.

⁵¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.).

9. Komisija saskaņā ar 21. pantu pieņem deleģēto aktu, kurā nosaka saskaņotas specifikācijas skaidri redzamam, salasāmam un neizdzēšamam marķējumam izstrādājumiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni; marķējumu izmanto, lai norādītu atbilstību šim pantam.
10. Komisija ne vēlāk kā 9 gadus pēc šīs direktīvas transponēšanas dienas, pamatojoties jo īpaši uz pieredzi, kas gūta Regulas (ES) Nr. 1935/2004 un Regulas (ES) Nr. 305/2011 piemērošanā, pārskata šajā pantā paredzētās sistēmas darbību un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, izvērtējot, vai:
- a) visā Savienībā tiek adekvāti garantēta cilvēka veselības aizsardzība;
 - b) ir nodrošināta pareiza iekšējā tirgus darbība to izstrādājumu jomā, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni;
 - c) ir vajadzīgs kāds leģislatīvs priekšlikums šajā jomā.
11. Lai šā panta prasības īstenotu valstīs, attiecīgi piemēro 4. panta 2. punktu.
12. Šajā pantā:
- "izejviela" ir viela, kas apzināti pievienota organisku materiālu ražošanai, vai piemaisījumi cementa materiāliem;
- "sastāvs" ir organiska, cementa, metāla, emaljas, keramikas vai cita neorganiska materiāla ķīmiskais sastāvs.

12. pants

Minimālās prasības apstrādes ķīmikālijām un filtrēšanas līdzekļiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni

1. Šīs direktīvas 4. panta nolūkos dalībvalstis nodrošina, lai apstrādes ķīmikālijas un filtrēšanas līdzekļi, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni:
 - a) ne tieši, ne netieši neapdraud cilvēka veselības aizsardzību, kā tas paredzēts šajā direktīvā;
 - b) nelabvēlīgi neietekmētu ūdens krāsu, smaržu vai garšu;
 - c) neveicinātu mikroorganismu augšanu ūdenī;
 - d) neļautu, ka ūdenī nonāk piesārņotāji lielākā apjomā, nekā nepieciešams, ņemot vērā paredzēto mērķi.
2. Lai šā panta prasības īstenotu valstīs, attiecīgi piemēro 4. panta 2. punktu.
3. Ievērojot 1. punktu un neskarot Regulu 528/2012 un attiecīgos esošos EN standartus konkrētām apstrādes ķīmikālijām vai filtrēšanas līdzekļiem, dalībvalstis nodrošina, lai apstrādes ķīmikāliju vai filtrēšanas līdzekļu īpašības un tīrība tiktu pārbaudīta un garantēta.

13. pants
Monitorings

1. Dalībvalstis veic visus pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka tiek veikts regulārs dzeramā ūdens monitorings saskaņā ar šo pantu un II pielikuma A un B daļu, lai pārbaudītu, vai patērētājam pieejamais ūdens atbilst šīs direktīvas prasībām, jo īpaši – saskaņā ar 5. pantu noteiktajām parametru vērtībām. Visu gadu ņem paraugus, kas ir reprezentatīvi patērējamā ūdens kvalitātei.
2. Lai izpildītu 1. punktā minētās saistības, saskaņā ar II pielikuma A daļu izveido attiecīgas monitoringa programmas visam dzeramajam ūdenim. Minētās monitoringa programmas pielāgo piegādes apstākļiem, tajās ņem vērā ūdensguves baseina(-u), kur ir ūdens ieguves vietas, un piegādes sistēmu risku novērtēšanas rezultātus, un tās ietver šādus elementus:
 - a) I pielikuma A, B un C daļā uzskaitīto parametru monitorings un saskaņā ar 5. panta 3. punktu noteikto parametru monitorings saskaņā ar II pielikumu un, ja tiek veikts piegādes sistēmas risku novērtējums, saskaņā ar 9. pantu un II pielikuma C daļu, ja vien dalībvalsts nenolemj, ka vienu no minētajiem parametriem var svītrot no monitorēto parametru saraksta, saskaņā ar 8. panta 5. punktu;
 - b) 10. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētais I pielikuma D daļā uzskaitīto parametru monitorings vietējās sadales sistēmu risku novērtēšanas vajadzībām;
 - c) kontrolsarakstā iekļauto vielu un savienojumu monitorings saskaņā ar 8. punkta piekto daļu;
 - d) 8. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētais monitorings apdraudējumu un bīstamu notikumu konstatēšanas vajadzībām;

- e) operacionālais monitorings, veikts saskaņā ar II pielikuma A daļas 3. punktu.
3. Paraugošanas punktus nosaka kompetentās iestādes, un tiem jāatbilst attiecīgajām II pielikuma D daļā noteiktajām prasībām.
 4. Dalībvalstis izpilda III pielikumā izklāstītās parametru analīzes specifikācijas, ievērojot šādus principus:
 - a) analīzes metodes, kas nav minētas III pielikuma A daļā, var izmantot ar nosacījumu, ka var pierādīt, ka iegūtie rezultāti ir vismaz tikpat droši kā tie, kurus sniedz noteiktās metodes, Komisijai sniedzot visu attiecīgo informāciju par šādām metodēm un to līdzvērtību;
 - b) parametriem, kuri minēti III pielikuma B daļā, var izmantot jebkuru analīzes metodi, ja vien tā atbilst pielikumā noteiktajām prasībām.
 5. Dalībvalstis gādā par to, lai atkarībā no gadījuma papildus tiktu monitorētas vielas un mikroorganismi, kam nav saskaņā ar 5. pantu noteiktās parametru vērtības, ja ir iemesls aizdomām, ka tās var būt tādā daudzumā vai skaitā, ka rada iespējamās briesmas cilvēka veselībai.
 6. Līdz [trīs gadi pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] Komisija saskaņā ar 21. pantu pieņem deleģētos aktus, ar ko šo direktīvu papildina, pieņemot metodiku mikroplastmasas mērījumiem, lai mikroplastmasu iekļautu kontrolsarakstā, kad ir izpildīti saskaņā ar 13. panta 8. punktu paredzētie nosacījumi.
 7. Komisija ne vēlāk kā 3 gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā nosaka tehniskas pamatnostādnes par analītiskām metodēm, tostarp noteikšanas robežām, parametru vērtībām un paraugošanas biežumu, attiecībā uz "*PFAS* kopā" un "*PFAS* summa" monitorēšanu.

8. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko izveido un atjaunina kontrolsarakstu attiecībā uz vielām vai savienojumiem, kas sabiedrībā vai zinātnē rada ar veselību saistītas bažas, piemēram, farmaceitiskiem līdzekļiem, savienojumiem ar endokrīni disruptīvām īpašībām un mikroplastmasu.

Vielas un savienojumus pievieno kontrolsarakstam, kad ir ļoti iespējams, ka tās ir dzeramā ūdens sastāvā un var radīt potenciālu risku cilvēka veselībai. Tādēļ Komisija izmanto jo īpaši PVO zinātniskos pētījumus. Jaunas vielas iekļaušanu sarakstā pienācīgi pamato saskaņā ar šīs direktīvas 1. un 4. pantu.

Bēta-estradiolu (50-28-2) un nonifenolu iekļauj pirmajā kontrolsarakstā, ņemot vērā to endokrīni disruptīvās īpašības un to radīto risku cilvēka veselībai. Pirmo kontrolsarakstu pieņem ne vēlāk kā vienu gadu pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

Kontrolsarakstā attiecībā uz katru vielu vai savienojumu norāda orientējošo vērtību un vajadzības gadījumā iespējamu analīzes metodi, kas nerada pārmērīgas izmaksas.

Dalībvalstis ievieš monitoringa prasības attiecībā uz kontrolsarakstā iekļautu vielu vai savienojumu iespējamu klātbūtni attiecīgās dzeramā ūdens piegādes ķēdes vietās.

Šajā nolūkā dalībvalstis var ņemt vērā informāciju, kas savākta saskaņā ar šīs direktīvas 8. panta 1. un 2. punktu, un var izmantot monitoringa datus, kas savākti saskaņā ar Direktīvu 2013/39/ES⁵², Direktīvu 2008/105/EK, Direktīvu 2000/60/EK vai citiem attiecīgiem Savienības tiesību aktiem, lai novērstu monitoringa prasību pārkļāšanos.

Monitoringa rezultātus iekļauj datu kopās, kas izveidotas saskaņā ar 18. panta 1. punkta b) apakšpunktu, kopā ar monitoringa rezultātiem, kas savākti, ievērojot 8. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

⁵² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/39/ES (2013. gada 12. augusts), ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK un Direktīvu 2008/105/EK attiecībā uz prioritārajām vielām ūdens resursu politikas jomā (Dokuments attiecas uz EEZ) (OV L 226, 24.8.2013., 1. lpp.).

Ja, ievērojot 8. panta 1. punktu vai šā punkta piekto daļu, tiek konstatētas minētās vielas vai savienojumi tādā koncentrācijā, kas pārsniedz kontrolsarakstā norādītās orientējošās vērtības, dalībvalstis nodrošina, ka tiek apsvērti turpmāk minētie pasākumi un ka tie, kas tiek uzskatīti par piemērotiem, tiek īstenoti:

- a) preventīvi pasākumi, riska mazināšanas pasākumi vai piemērots monitorings ūdensguves baseinā(-os), kur ir ūdens ieguves vieta(-s), vai neapstrādātā ūdenī, kā izklāstīts 8. panta 3. punkta a), b) un c) apakšpunktā;
- b) prasība ūdens piegādātājiem veikt minēto vielu vai savienojumu monitoringu saskaņā ar 8. panta 4. punkta a) apakšpunktu;
- c) prasība ūdens piegādātājiem pārbaudīt, vai apstrāde ir piemērota orientējošās vērtības sasniegšanai, vai arī vajadzības gadījumā optimizēt apstrādi; un
- d) korektīvi pasākumi saskaņā ar 14. panta 6. punktu, ja dalībvalstis uzskata, ka tas vajadzīgs cilvēka veselības aizsardzībai.

Šajā punktā paredzētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 20. pantā minēto pārbaudes procedūru.

14. pants *Korektīvi pasākumi un lietošanas ierobežojumi*

1. Dalībvalstis nodrošina, ka katru neatbilstību parametru vērtībām, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu, tūlīt izmeklē, lai noteiktu tās cēloni.

2. Ja, neskatoties uz pasākumiem, kas veikti, lai izpildītu pienākumus, kas noteikti 4. panta 1. punktā, dzeramais ūdens neatbilst parametru vērtībām, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu un uz kurām attiecas 6. panta 2. punkts, attiecīgā dalībvalsts gādā, lai iespējami drīz tiktu veikta korektīvā rīcība, kas atjauno tā kvalitāti, un pirmām kārtām veic piespiedu izpildes darbības, cita starpā ņemot vērā, kādā mērā attiecīgā parametra vērtība ir pārsniegta, un saistīto iespējamo apdraudējumu cilvēka veselībai.

Ja radusies neatbilstība I pielikuma D daļā noteiktajām parametru vērtībām, korektīvie pasākumi ietver 10. panta 3. punktā noteiktos pasākumus.

3. Neatkarīgi no tā, vai ir radušās neatbilstības parametru vērtībām, dalībvalstis nodrošina, ka jebkura dzeramā ūdens, kas rada iespējamās briesmas cilvēka veselībai, piegāde tiek aizliegta vai lietošana stingri ierobežota un ka tiek veikti visi citi korektīvie pasākumi, kas nepieciešami, lai aizsargātu cilvēka veselību.

Dalībvalstis uzskata, ka I pielikuma A un B daļā noteiktajām parametru vērtībām piemērojamo minimālo prasību neizpilde var apdraudēt cilvēka veselību, ja vien neatbilstību attiecīgajai parametra vērtībai kompetentā iestāde neuzskata par nenožīmīgu.

4. Šā panta 2. un 3. punktā minētajos gadījumos, kad tiek uzskatīts, ka neatbilstība parametru vērtībām var apdraudēt cilvēka veselību, dalībvalstis iespējami drīz veic visus šos pasākumus:
 - a) visus skartos patērētājus brīdina par iespējamajām briesmām cilvēka veselībai un to cēloni, par parametra vērtības pārsniegumu un veiktajiem korektīvajiem pasākumiem, tostarp aizliegumu, ierobežojumu vai citu pasākumu;
 - b) patērētājiem sniedz vajadzīgos padomus par ūdens patēriņa un izmantošanas nosacījumiem, īpašu uzmanību veltot iedzīvotāju grupām ar palielinātu veselības risku saistībā ar ūdeni, un šo informāciju regulāri atjaunina;

- c) kad konstatēts, ka iespējamās briesmas cilvēka veselībai ir garām, patērētājus par to informē un tos informē arī par pakalpojumu atsākšanu normālā režīmā.
- 5. Kompetentās iestādes vai citas attiecīgās struktūras nolemj, kādi pasākumi saskaņā ar 3. punktu veicami, ņemot vērā risku cilvēka veselībai, ko radītu dzeramā ūdens piegādes pārtraukums vai lietošanas ierobežojums.
- 6. Ja nav ievērotas parametru vērtības vai I pielikuma C daļā minētie tehniskie noteikumi, dalībvalstis lemj par to, vai neievērošana apdraud cilvēka veselībai. Tās veic korektīvu darbību, lai atjaunotu ūdens kvalitāti, ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu cilvēka veselību.

15. pants
Izņēmumi

- 1. Pienācīgi pamatotos gadījumos dalībvalstis var noteikt izņēmumus attiecībā uz to parametru vērtībām, kas minēti I pielikuma B daļā vai noteikti saskaņā ar 5. panta 3. punktu, tik lielā mērā, cik tās uzskata par vajadzīgu, ar noteikumu, ka šādi izņēmumi nerada potenciālu cilvēka veselības apdraudējumu, un ar noteikumu, ka dzeramā ūdens piegādi attiecīgajā apgabalā nevar nodrošināt nekādā citādā saprātīgā veidā. Šādi izņēmumi ir pieļaujami tikai šādos gadījumos:
 - a) jauns ūdensguves baseins dzeramā ūdens ieguvei;
 - b) jauns piesārņojuma avots, kas konstatēts dzeramā ūdens ieguves baseinā, vai jauni parametri, kas tiek meklēti vai konstatēti; vai
 - c) neparedzēta ārkārtas situācija esošā dzeramā ūdens ieguves baseinā, kas var uz laiku un ierobežotā apjomā izraisīt parametru vērtību pārsniegšanu.

Izņēmumus nosaka uz iespējami īsāku laiku un ne vairāk kā uz trīs gadu laikposmu, pirms kura beigām dalībvalstis veic pārskatīšanu, lai noteiktu, vai ir gūti pietiekami panākumi.

Ārkārtas apstākļos dalībvalsts izņēmumu attiecībā uz pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minētajiem gadījumiem var noteikt vēlreiz. Ja dalībvalsts ir iecerējusi izņēmumu noteikt vēlreiz, tā Komisijai paziņo pārskatu līdz ar pamatojumu, ar kādu tā pieņem lēmumu izņēmumu noteikt vēlreiz. Ja izņēmums ir noteikts vēlreiz, tā ilgums nepārsniedz trīs gadus.

2. Izņēmumā, ko piešķir saskaņā ar 1. punktu, precizē šādus datus:

- a) izņēmuma pamatojumu;
- b) attiecīgo parametru, iepriekšējos attiecīgos monitoringa rezultātus un izņēmuma maksimālo pieļaujamo vērtību;
- c) ģeogrāfisko apgabalu, katru dienu piegādātā ūdens daudzumu, attiecīgo iedzīvotāju skaitu un to, vai tas ietekmēs kādu attiecīgu pārtikas ražošanas uzņēmumu;
- d) atbilstošu monitoringa shēmu ar palielinātu monitoringa biežumu, ja tas ir nepieciešams;
- e) nepieciešamās korektīvās rīcības plāna kopsavilkumu, ieskaitot darbu grafiku un izmaksu tāmi, kā arī noteikumus par pārskatīšanu; un
- f) vajadzīgo izņēmuma statusa ilgumu.

3. Ja kompetentās iestādes neatbilstību parametra vērtībai uzskata par niecīgu un ja saskaņā ar 14. panta 2. punktu veiktā rīcība ir pietiekama, lai izlabotu problēmu 30 dienu laikā, šā panta 2. punktā paredzētā informācija izņēmumā nav jānorāda.

Tādā gadījumā kompetentās iestādes vai citas attiecīgās struktūras izņēmumā nosaka tikai maksimālās pieļaujamās attiecīgā parametra vērtības un laiku, kas dots, lai izlabotu problēmu.

4. Izmantot 3. punktu vairs nevar, ja kopā vairāk nekā 30 dienas pēdējo 12 mēnešu laikā ir konstatēta neatbilstība kādai parametra vērtībai konkrētajā ūdens piegādes veidā.
5. Jebkura dalībvalstis, kura izmantojusi izņēmumus, kas minēti šajā pantā, nodrošina, ka iedzīvotāji, kurus skar šādi izņēmumi, tiek pienācīgi informēti par attiecīgā izņēmuma veidu un par nosacījumiem, kas to reglamentē. Turklāt dalībvalstis vajadzības gadījumā nodrošina, ka īpaši tiek brīdinātas noteiktas iedzīvotāju grupas, kurām izņēmums var radīt īpašu apdraudējumu.

Šā punkta pirmajā daļā minētie pienākumi neattiecas uz 3. punktā aprakstītajiem gadījumiem, ja kompetentās iestādes nenolemj citādi.

6. Šis pants neattiecas uz dzeramo ūdeni pudelēs vai citos traukos.

16. pants
Piekļuve dzeramajam ūdenim

1. Neskarot Direktīvas 2000/60/EK 9. pantu un subsidiaritātes un proporcionalitātes principus, kā arī ņemot vērā vietējo, reģionālo un kultūras skatījumu un ūdens sadales apstākļus, dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai uzlabotu vai saglabātu piekļuvi dzeramajam ūdenim ikvienam cilvēkam, jo īpaši neaizsargātām un marginalizētām grupām, kuras definējušas dalībvalstis.

Šajā nolūkā dalībvalstis:

- a) konstatē, kādiem cilvēkiem nav piekļuves vai ir ierobežota piekļuve dzeramajam ūdenim, ietverot neaizsargātas un marginalizētas grupas, un kādi ir piekļuves trūkuma iemesli;
 - b) izvērtē, kādos veidos dzeramo ūdeni varētu darīt minētajiem cilvēkiem pieejamāku;
 - c) informē minētos cilvēkus par iespējām pieslēgties sadales tīklam vai citām iespējām gūt piekļuvi šādam ūdenim;
 - d) veic pasākumus, ko uzskata par vajadzīgiem un piemērotiem, lai nodrošinātu, ka neaizsargātām un marginalizētām cilvēku grupām ir nodrošināta piekļuve ūdenim.
2. Lai popularizētu dzeramo ūdensvada ūdeni, dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja tas ir tehniski iespējams, sabiedriskās vietās tiek ierīkots ārtelpu un iekštelpu aprīkojums tādā veidā, kas ir samērīgs ar šādu pasākumu nepieciešamību un kurā tiek ņemti vērā konkrēti vietējie apstākļi, piemēram, klimats un ģeogrāfija.

Lai popularizētu dzeramo ūdensvada ūdeni, dalībvalstis var veikt arī šādus pasākumus:

- a) uzlabot informētību par tuvāko ārtelpu vai iekštelpu aprīkojumu;

- b) rīkot kampaņas, kurās iedzīvotāji tiek informēti par ūdens kvalitāti;
 - c) aicināt šādu ūdeni nodrošināt pārvaldes iestādēs un publiskā sektora ēkās;
 - d) aicināt šādu ūdeni bez maksas vai par mazu apkalpošanas maksu nodrošināt klientiem restorānos, ēdnīcās un ēdināšanas iestādījumos.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka šajā pantā minēto pasākumu īstenošanai tiek veicināta vajadzīgā palīdzība, ko nosaka dalībvalstis, atbildīgajām iestādēm.

17. pants
Informācija sabiedrībai

1. Dalībvalstis, ievērojot piemērojamos datu aizsardzības noteikumus, nodrošina, ka atbilstoši IV pielikumam ir pieejama pietiekama un atjaunināta informācija par dzeramo ūdeni.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka visas apgādātās personas regulāri un vismaz reizi gadā vispiemērotākajā un vieglāk pieejamā formā (piem., rēķinā vai izmantojot tādus digitālus līdzekļus kā viedlietotnes) bez īpaša pieprasījuma saņem šādu informāciju:
- a) informācija par dzeramā ūdens kvalitāti, cita starpā arī indikatorparametriem;
 - b) piegādātā dzeramā ūdens cena par litru un kubikmetru;
 - c) vismaz reizi gadā vai norēķinu periodā – mājāsaimniecības patērētais ūdens daudzums, kā arī mājāsaimniecības gada patēriņa tendences, ja tas ir tehniski iespējams un tikai tad, ja ūdens piegādātāja rīcībā ir šāda informācija;

- d) mājsaimniecības gada ūdens patēriņa salīdzinājums ar mājsaimniecību vidējo patēriņu, ja šāds pasākums piemērojams saskaņā ar c) apakšpunktu;
- e) saite uz vietni, kurā sniegta IV pielikumā norādītā informācija.

3. Šā panta 1. un 2. punkts neskar Direktīvu 2003/4/EK un 2007/2/EK.

18. pants
Informācija par īstenošanas monitoringu

1. Neskarot Direktīvu 2003/4/EK un Direktīvu 2007/2/EK, dalībvalstis ar Eiropas Vides aģentūras palīdzību:
 - a) līdz [6 gadi pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa] sagatavo un pēc tam ik pēc 6 gadiem atjaunina datu kopu, kura satur informāciju par pasākumiem, kas veikti, lai uzlabotu piekļuvi dzeramajam ūdenim un popularizētu tā lietošanu, un to, kādai iedzīvotāju daļai ir piekļuve dzeramajam ūdenim. Tas neietver pudelēs pildītu ūdeni;
 - b) līdz [četrarpus gadi pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa] sagatavo un pēc tam ik pēc 6 gadiem atjaunina datu kopu, kura satur saskaņā ar 8. pantu veiktu ūdensguves baseina(-u), kur ir ūdens ieguves vieta(-s), risku novērtēšanu un risku pārvaldību, un līdz ... [6 gadi pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa] sagatavo un pēc tam ik pēc 6 gadiem atjaunina datu kopu, kura satur saskaņā ar 10. pantu veiktu vietējās sadales sistēmu risku novērtēšanu, ietverot šādus elementus:
 - i) informācija par ūdensguves baseiniem, kur ir ūdens ieguves vieta(-s), saskaņā ar 8. panta 1. punkta a) apakšpunktu;
 - ii) saskaņā ar 8. panta 1. punkta c) apakšpunktu un 10. panta 1. punkta b) apakšpunktu veiktā monitoringa rezultāti; un

- iii) kodolīga informācija par pasākumiem, kas veikti, ievērojot 8. panta 3. punktu un 10. panta 2. un 3. punktu, tostarp informācija par 10. panta 3. punkta
 - f) apakšpunktā paredzēto pasākumu veidu un panākumiem;
- c) gadījumos, kad pārsniegtas I pielikuma A un B daļā noteiktās parametru vērtības, sagatavo un pēc tam ik gadu atjaunina datu kopu, kura satur monitoringa rezultātus, kas apkopoti saskaņā ar 9. un 13. pantu, un informāciju par korektīvajiem pasākumiem, kas veikti saskaņā ar 14. pantu;
- d) sagatavo un pēc tam ik gadu atjaunina datu kopu, kura satur informāciju par incidentiem, kas saistīti ar dzeramo ūdeni un radījuši iespējamus riskus cilvēka veselībai, neatkarīgi no tā, vai tāpēc pārsniegtas parametru vērtības, un kas ilguši vismaz 10 secīgas diennaktis un skāruši vismaz 1000 cilvēku, norādot arī šo incidentu iemeslus un korektīvos pasākumus saskaņā ar 14. pantu;
- e) sagatavo un pēc tam ik gadu atjaunina datu kopu, kura satur informāciju par visiem izņēmumiem, kas noteikti saskaņā ar 15. panta 1. punktu, ietverot 15. panta 2. punktā paredzēto informāciju.

Ja iespējams, šīs datu kopas noformē, izmantojot telpisko datu pakalpojumus, kas definēti Direktīvas 2007/2/EK 3. panta 4. punktā.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka Komisija, Eiropas Vides aģentūra un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs var piekļūt 1. punktā minētajām datu kopām.

3. Eiropas Vides aģentūra regulāri vai pēc Komisijas lūguma saņemšanas, balstoties uz dalībvalstu savāktajiem datiem, publicē un atjaunina Savienības mēroga pārskatu.

Savienības mēroga pārskatā pēc vajadzības iekļauj šīs direktīvas iznākumu, rezultātu un ietekmes indikatorus, Savienības mēroga pārskata kartes un dalībvalstu pārskata ziņojumus.

4. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros noteikts saskaņā ar 1. un 3. punktu sniedzamās informācijas formāts un tās sniegšanas kārtība, arī detalizētas prasības attiecībā uz 3. punktā minētajiem indikatoriem, Savienības mēroga pārskata kartēm un dalībvalstu pārskata ziņojumiem.

Pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 22. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

5. Dalībvalstis var atkāpties no šā panta, pamatojoties uz jebkādu no Direktīvas 2007/2/EK 13. panta 1. punktā minētajiem iemesliem.

19. pants Izvērtēšana

1. Komisija līdz [12 gadi pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa] šo direktīvu izvērtē. Izvērtējuma pamatā cita starpā ir šādi elementi:
 - a) direktīvas īstenošanā gūtā pieredze;
 - b) saskaņā ar 18. panta 1. punktu sagatavotās dalībvalstu datu kopas un saskaņā ar 18. panta 3. punktu sagatavotie Eiropas Vides aģentūras Savienības mēroga pārskati;
 - c) attiecīgi zinātniskie, analītiskie un epidemioloģiskie dati;

- d) Pasaules Veselības organizācijas ieteikumi, ja tādi ir.
2. Izvērtējuma kontekstā Komisija īpašu uzmanību pievērš tam, kā šī direktīva funkcionē šādos aspektos:
- a) 7. pantā izklāstītā riska izvērtēšanā balstītā pieeja;
 - b) 16. pantā izklāstītie noteikumi par piekļuvi ūdenim;
 - c) noteikumi par sabiedrībai sniedzamo informāciju saskaņā ar 17. pantu un IV pielikumu.
3. Komisija ne vēlāk kā [6 gadi pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa] un turpmāk attiecīgos gadījumos iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par iespējamo apdraudējumu, kuru dzeramā ūdens avotiem rada mikroplastmasa, zāles un, ja vajadzīgs, citi līdz šim vēl nebijuši piesārņotāji, un par attiecīgiem saistītajiem iespējamiem riskiem veselībai.

20. pants
Pielikumu pārskatīšana un grozīšana

1. Komisija vismaz reizi piecos gados pārskata I un II pielikumu, ņemot vērā zinātnes un tehnikas attīstību, kā arī dalībvalstu riska izvērtēšanā balstīto pieeju ūdens drošumam, kas ietverta saskaņā ar 18. pantu izveidotajās datu kopās, un, ja tas nepieciešams, ierosina tiesību aktu priekšlikumus grozījumiem saskaņā ar Līgumu.
2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 21. pantu, ar ko vajadzības gadījumā groza III pielikumu, lai to pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai.

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģēto aktu, lai grozītu bisfenola A parametra vērtību I pielikuma B daļā, ciktāl vajadzīgs, lai to pielāgotu tehnikas attīstībai, pamatojoties uz Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes veikto pastāvīgo pārskatīšanu.

21. pants
Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 4. panta 3. punktā, 11. panta 2. punkta otrajā daļā, 11. panta 5. punktā, 11. panta 9. punktā, 13. panta 6. punktā un 20. panta 2. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no [šīs direktīvas spēkā stāšanās diena]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 4. panta 3. punktā, 11. panta 2. punkta otrajā daļā, 11. panta 5. punktā, 11. panta 9. punktā, 13. panta 6. punktā un 20. panta 2. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi, saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 4. panta 3. punktu, 11. panta 2. punkta otro daļu, 11. panta 5. punktu, 11. panta 9. punktu, 13. panta 6. punktu un 20. panta 2. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

*22. pants
Komiteju procedūra*

1. Komisijai palīdz Administratīvā komisija. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija nepieņem īstenošanas akta projektu, un piemēro Regulas 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

*23. pants
Sodi*

Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem par to valsts noteikumu pārkāpšanu, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētie sodi ir efektīvi, samērīgi un atturoši. Dalībvalstis līdz ... [2 gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] par šiem noteikumiem un pasākumiem paziņo Komisijai un tai paziņo arī par jebkādiem turpmākiem grozījumiem vai izmaiņām, kas tos skar.

24. pants
Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie noteikumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu 2. un 5.–23. panta un I–V pielikuma prasības līdz ... [2 gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā]. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalsts pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tajos ietver arī paziņojumu, ka atsauces esošajos normatīvos un administratīvos aktos uz direktīvām, kas atceltas ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

25. pants
Pārejas periods

1. Dalībvalstis veic visus pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka dzeramais ūdens atbilst parametru vērtībām, kas izklāstītas I pielikuma B daļā, attiecībā uz šādiem parametriem: hlorāti, hlorīti, bisfenols A, haloetiķskābes, mikrocistīns-LR, *PFAS* kopā, *PFAS* summa, urāns, līdz [3 gadi pēc transponēšanas termiņa].
2. Šī pārejas perioda laikā ūdens piegādātājiem nav pienākuma monitorēt dzeramo ūdeni saskaņā ar 13. pantu attiecībā uz 1. punktā minētajiem parametriem.

*26. pants
Atcelšana*

1. Direktīva 98/83/EK, kas grozīta ar VI pielikuma A daļā norādītajiem aktiem, tiek atcelta no [nākamā diena pēc 24. panta 1. punkta pirmajā daļā norādītā datuma], neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem VI pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu VII pielikumā.

2. Izņēmumus, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar Direktīvas 98/83/EK 9. panta 1. punktu un kas joprojām ir piemērojami [šīs direktīvas transponēšanas termiņš], piemēro līdz izņēmuma termiņa beigām. Tos var saskaņā ar 15. pantu atjaunināt vienīgi tad, ja otrais izņēmums vēl nav piešķirts. Tiesības lūgt Komisijai trešo izņēmuma statusu saskaņā ar Direktīvas 98/83/EK 9. panta 2. punktu piemēro tiem izņēmumiem, ko dalībvalstis jau noteikušas laikā, kad stājas spēkā šī direktīva.

*27. pants
Stāšanās spēkā*

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

*28. pants
Adresāti*

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

I PIELIKUMS

DZERAMĀ ŪDENS KVALITĀTES NOVĒRTĒŠANAI IZMANTOTĀS MINIMĀLĀS PARAMETRU VĒRTĪBAS

A DAĻA

Mikrobioloģiskie parametri

Parametrs	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
Zarnu enterokoki	0	skaits/100 ml	Ūdenim, kas pildīts pudelēs vai citos traukos, vienība ir skaits/250 ml.
<i>Escherichia coli</i> (<i>E. coli</i>)	0	skaits/100 ml	Ūdenim, kas pildīts pudelēs vai citos traukos, vienība ir skaits/250 ml.

B DAĻA

Ķīmiskie parametri

Parametrs	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
Akrilamīds	0,10	µg/l	Parametra vērtība attiecas uz monomēra atlikuma koncentrāciju ūdenī, kas aprēķināta pēc specificētās maksimālās attiecīgā polimēra izdalīšanās saskarē ar ūdeni.
Antimons	10	µg/l	
Arsēns	10	µg/l	
Benzols	1,0	µg/l	
Benz(a)pirēns	0,010	µg/l	
Bisfenols A	2,5	µg/l	
Bors	1,5	mg/l	Parametra vērtību 2,4 mg/l piemēro, kad attiecīgās piegādes sistēmas galvenais ūdens avots ir atsāļots ūdens vai reģionos, kur ģeoloģisko apstākļu dēļ līmeņi gruntsūdenī var būt augsti.
Bromāti	10	µg/l	
Kadmijs	5,0	µg/l	
Hlorāti	0,25	mg/l	Ja dzeramā ūdens dezinfekcijai izmanto dezinfekcijas metodi, kuras rezultātā rodas hlorāts, jo īpaši hlora dioksīds, piemēro parametra vērtību 0,7 mg/l. Dalībvalstis cenšas panākt zemāku vērtību, ja tas ir iespējams bez negatīvas ietekmes uz dezinfekciju.
			Šo parametru mēra tikai tad, ja izmanto šādas dezinfekcijas metodes.

Hlorīti	0,25	mg/l	Ja dzeramā ūdens dezinfekcijai izmanto dezinfekcijas metodi, kuras rezultātā rodas hlorīts, jo īpaši hlora dioksīds, piemēro parametra vērtību 0,7 mg/l.
			Dalībvalstis cenšas panākt zemāku vērtību, ja tas ir iespējams bez negatīvas ietekmes uz dezinfekciju.
			Šo parametru mēra tikai tad, ja izmanto šādas dezinfekcijas metodes.
Hroms	25	µg/l	Atbilstību vērtībai panāk ne vēlāk kā [15 gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā]. Līdz minētajam datumam hroma parametra vērtība ir 50 µg/l.
Varš	2,0	mg/l	
Cianīdi	50	µg/l	
1,2-dihloretāns	3,0	µg/l	
Epihlorhidrīns	0,10	µg/l	Parametra vērtība attiecas uz monomēra atlikuma koncentrāciju ūdenī, kas aprēķināta pēc specificētās maksimālās attiecīgā polimēra izdalīšanās saskarē ar ūdeni.
Fluorīdi	1,5	mg/l	
Halogēnetiķskābes (HAA5)	60	µg/l	Šo parametru mēra tikai tad, ja dzeramā ūdens dezinfekcijai izmanto dezinfekcijas metodes, kas var radīt halogēnetiķskābes. Šādu piecu reprezentatīvu vielu summa: monohloretiķskābe, dihlretiķskābe un trihlretiķskābe, monobrometiķskābe un dibrometiķskābe.

Svins	5	µg/l	Atbilstību vērtībai panāk ne vēlāk kā [15 gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā]. Līdz minētajam datumam svina parametra vērtība ir 10 µg/l. Pēc pārejas perioda 5 µg/l vērtību panāk vismaz punktā, kur notiek piegāde vietējās sadales sistēmā. Piemērojot 11. panta 2. punkta b) apakšpunktu, 5 µg/l vērtību piemēro krānā.
Dzīvsudrabs	1,0	µg/l	
Mikrocistīns-LR	1,0	µg/l	Šis parametrs ir jāmēra tikai gadījumā, ja ūdens ieguves vietā pastāv potenciāla ūdens ziedēšana (cianobaktēriju šūnu blīvuma palielināšanās vai ziedēšanas veidošanās potenciāls).
Niķelis	20	µg/l	
Nitrāti	50	mg/l	Dalībvalstis nodrošina, ka tiek izpildīts nosacījums $[\text{nitrāti}]/50 + [\text{nitrīti}]/3 \leq 1$, kur kvadrātiekvā apzīmē nitrātu (NO ₃) un nitrītu (NO ₂) koncentrāciju mg/l, un ka pēc ūdens apstrādes ir panākta atbilstība nitrītu vērtībai 0,10 mg/l.
Nitrīti	0,50	mg/l	Dalībvalstis nodrošina, ka tiek izpildīts nosacījums $[\text{nitrāti}]/50 + [\text{nitrīti}]/3 \leq 1$, kur kvadrātiekvā apzīmē nitrātu (NO ₃) un nitrītu (NO ₂) koncentrāciju mg/l, un ka pēc ūdens apstrādes ir panākta atbilstība nitrītu vērtībai 0,10 mg/l.

Pesticīdi	0,10	µg/l	"Pesticīdi" ir: – organiskie insekticīdi, – organiskie herbicīdi, – organiskie fungicīdi, – organiskie nematocīdi, – organiskie akaricīdi, – organiskie algicīdi, – organiskie rodenticīdi, – organiskie slimicīdi, – radniecīgi produkti (arī augšanas regulatori) un metabolīti, kā definēts Regulas (EK) Nr. 1107/2009 3. panta 32. punktā ⁵³, kurus uzskata par nozīmīgiem attiecībā uz dzeramo ūdeni. Pesticīdu metabolītu uzskata par nozīmīgu dzeramajam ūdenim, ja ir pamats uzskatīt, ka pesticīda mērķa iedarbības ziņā tam piemīt raksturīgas īpašības, kas ir salīdzināmas ar tām, kādas piemīt vielai, no kuras tas radies, vai ka tas (pats vai tā transformācijas produkti) rada risku patērētāja veselībai. Parametra vērtību katram pesticīdam piemēro atsevišķi. Aldrīna, dieldrīna, heptahlorā un heptahlorepoksīda gadījumā parametra vērtība ir 0,030 µg/l. Dalībvalstis nosaka orientējošu vērtību,
-----------	------	------	--

⁵³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

			lai pārvaldītu nerelevantu pesticīdu metabolītu klātbūtni dzeramajā ūdenī. Tikai tiem pesticīdiem, kas konkrētajā piegādē varētu būt klāt, ir vajadzīgs monitorings. Pamatojoties uz dalībvalstu paziņotajiem datiem, Komisija var izveidot pesticīdu un to attiecīgo metabolītu datubāzi, kur ņem vērā to iespējamo klātbūtni dzeramajā ūdenī.
Pesticīdi kopā	0,50	µg/l	"Pesticīdi kopā" ir visi atsevišķie iepriekšējā rindā definētie pesticīdi, kas detektēti un kvantificēti monitoringa procedūrā.
PFAS kopā	0,50	µg/l	"PFAS kopā" ir perfluoralkilētu un polifluoralkilētu vielu kopums. Šo vērtību piemēro tikai pēc tam, kad saskaņā ar 13. panta 7. punktu ir izstrādātas tehniskās pamatnostādnes šā parametra monitorēšanai. Pēc tam dalībvalstis var izlemt, vai izmantot parametru "PFAS kopā" vai "PFAS summa", vai abus.
PFAS summa	0,10	µg/l	"PFAS summa" ir to perfluoralkilētu un polifluoralkilētu vielu summa, kuras tiek uzskatītas par problemātiskām saistībā ar dzeramo ūdeni un uzskaitītas III pielikuma B daļas 3. punktā. Tā ir "PFAS kopā" vielu apakšgrupa, kas ietver perfluoralkilētu grupu ar trim vai vairāk oglekļa atomiem (piemēram, –CnF2n–, n≥3) vai perfluoralkila ētera grupu ar diviem vai vairāk oglekļa

			atomiem (piemēram, $-C_nF_{2n}OC_mF_{2m}-$, n un $m \geq 1$).
Policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži	0,10	µg/l	Šādu noteiktu savienojumu summārā koncentrācija: benz(b)fluorantēns, benz(k)fluorantēns, benz(ghi)perilēns un indeno(1,2,3-cd)pirēns.
Selēns	20	µg/l	Parametra vērtību 30 µg/l piemēro reģionos, kur ģeoloģisko apstākļu dēļ līmeņi gruntsūdenī var būt augsti.
Tetrahloretēns un trihloretēns	10	µg/l	Noteiktu parametru summārā koncentrācija
Trihalometāni kopā	100	µg/l	Dalībvalstis cenšas panākt zemāku vērtību, ja tas ir iespējams bez negatīvas ietekmes uz dezinfekciju. Šādu noteiktu savienojumu summārā koncentrācija: hloroforms, bromoforms, dibromhlormetāns, bromdihlormetāns.
Urāns	30	µg/l	
Vinilhlorīds	0,50	µg/l	Parametra vērtība attiecas uz monomēra atlikuma koncentrāciju ūdenī, kas aprēķināta pēc specificētās maksimālās attiecīgā polimēra izdalīšanās saskarē ar ūdeni.

C DAĻA

Indikatorparametri (jauns)

Parametrs	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
Alumīnijs	200	µg/l	
Amonijs	0,50	mg/l	
Hlorīdi	250	mg/l	Ūdenim nevajadzētu būt korozīvam.
<i>Clostridium perfringens</i> (ieskaitot sporas)	0	skaits/100 ml	Šis parametrs ir jāmēra, ja tas norādīts riska novērtēšanā.
Krāsa	Pieņemama patērētājiem un bez īpašām izmaiņām		
Elektrovadītspēja	2500	µS cm ⁻¹ 20 °C temperatūrā	Ūdenim nevajadzētu būt agresīvam.
Ūdeņraža jonu koncentrācija	≥ 6,5 un ≤ 9,5	pH vienības	Ūdenim nevajadzētu būt agresīvam. Pudelēs vai citos traukos pildītam negāzētam ūdenim minimālo vērtību var samazināt līdz 4,5 pH vienībām. Pudelēs vai citos traukos pildītam ūdenim, kas ir dabiski bagāts vai mākslīgi bagātināts ar oglekļa dioksīdu, minimālā vērtība var būt zemāka.
Dzelzs	200	µg/l	
Mangāns	50	µg/l	
Smarža	Pieņemama patērētājiem un bez īpašām izmaiņām		
Oksidējamība	5,0	mg/l O ₂	Šis parametrs nav jāmēra, ja tiek analizēts <i>TOC</i> parametrs.
Sulfāts	250	mg/l	Ūdenim nevajadzētu būt

			korozīvam.
Nātrijs	200	mg/l	
Garša	Pieņemama patērētājiem un bez īpašām izmaiņām		
Koloniju skaits 22° C temperatūrā	Bez īpašām izmaiņām		
Koliformas baktērijas	0	skaits/100 ml	Pudelēs vai citos traukos pildītam ūdenim vienība ir skaits/250 ml.
Kopējais organiskais ogleklis (TOC)	Bez īpašām izmaiņām		Šis parametrs nav jāmēra piegādes objektiem, kas ir mazāki par 10 000 m3 dienā.
Duļķainība	Pieņemama patērētājiem un bez īpašām izmaiņām		
Ūdenim nevajadzētu būt ne agresīvam, ne korozīvam. Tas jo īpaši attiecas uz ūdeni, kas tiek apstrādāts (demineralizācija, mīkstināšana, apstrāde, lietojot membrānu tehnoloģiju, reversā osmoze utt.).			
Ja dzeramo ūdeni iegūst no apstrādes, kuras rezultātā ūdens tiek ievērojami demineralizēts vai mīkstināts, ūdens uzlabošanai var pievienot kalcija un magnija sāļus, lai samazinātu ūdens iespējamo negatīvo ietekmi uz veselību, kā arī ūdens koroziju vai agresiju, un uzlabotu garšu. Minimālo kalcija un magnija vai kopējo izšķīdušo daļiņu koncentrāciju mīkstinātā vai demineralizētā ūdenī varētu noteikt, ņemot vērā ūdens īpašības, kas iekļūst šajos procesos.			

D DAĻA

Vietējās sadales risku novērtēšanai relevantie parametri

<i>Legionella</i>	<1000	kolonijas veidojoša vienība/l	Šī parametra vērtība ir noteikta 10. un 14. panta piemērošanai. Minētajos pantos paredzētās darbības varētu apsvērt pat zem parametra vērtības, piemēram, infekciju un uzliesmojumu gadījumā. Šādos gadījumos būtu jāapstiprina infekcijas avots un jānorāda sugas, pie kurām tā pieder.
Svins	10	µg/l	Šī parametra vērtība ir noteikta 10. un 14. panta piemērošanai. Dalībvalstīm būtu jādara viss iespējamais, lai 15 gados pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā sasniegtu zemāku vēlamo vērtību 5 µg/l.

II PIELIKUMS

MONITORINGS

A DAĻA

Vispārīgie mērķi un dzeramā ūdens monitoringa programmas

1. Saskaņā ar 13. panta 2. punktu izveidotās dzeramā ūdens monitoringa programmas:
 - a) verificē, ka visi pasākumi, kas ieviesti, lai kontrolētu riskus cilvēka veselībai visā ūdens piegādes ķēdē no ūdens ieguves apgabala līdz apstrādei, glabāšanai un sadalei, darbojas rezultatīvi un ka ūdens atbilstības vietā ir pilnvērtīgs un tīrs;
 - b) sniedz informāciju par dzeramā ūdens kvalitāti, lai pierādītu, ka tiek izpildītas 4. pantā norādītās saistības un saskaņā ar 5. pantu noteiktās parametru vērtības;
 - c) apzina vispiemērotākos līdzekļus, kā mazināt risku cilvēka veselībai.
2. Saskaņā ar 13. panta 2. punktu izveidotās monitoringa programmas ietver vienu no šiem elementiem vai to kombināciju:
 - a) atsevišķu ūdens paraugu ievākšana un analizēšana;
 - b) pastāvīgā monitoringa procesā dokumentēti mērījumi.

Turklāt monitoringa programmās var ietilpt

- a) aprīkojuma funkcionalitātes un tehniskās apkopes statusa dokumentējumu inspicēšana;

- b) ūdens ieguves apgabala un apstrādes, glabāšanas un sadales infrastruktūras inspicēšana, neskarot saskaņā ar 8. panta 1. punkta c) apakšpunktu un 10. panta 1. punkta b) apakšpunktu paredzētās monitoringa prasības.
3. Monitoringa programmās ietver arī operacionālā monitoringa programmu, sniedzot ātru priekšstatu par operacionālajiem rādītājiem un ūdens kvalitātes problēmām un dodot iespēju ātri veikt iepriekš iepļānotus korektīvos pasākumus. Šādas operacionālā monitoringa programmas pielāgo piegādes apstākļiem, lai gan tajās ņem vērā apdraudējumu un bīstamu notikumu konstatēšanas un piegādes risku novērtēšanas iznākumus, un to mērķis ir pārliecināties, ka visi ūdens ieguves, apstrādes, sadales un glabāšanas pasākumi ir rezultatīvi.

Operacionālā monitoringa programmā monitorē duļķainību ūdens piegādes objektā, tā regulāri pārbaudot fiziskās filtrēšanas efektivitāti saskaņā ar nākamajā tabulā sniegtajām atsaucēs vērtībām un biežumu (to nepiemēro gruntsūdens ieguves vietām, kur duļķainību izraisa dzelzs un mangāns).

Ekspluatācijas parametrs	Atsauces vērtība
Duļķainība	0,3 NTU 95 % no paraugiem un neviens nepārsniedz 1 NTU

Ūdens apjoms (m ³), kuru katru dienu piegādā vai saražo piegādes zonā	Minimālais biežums
≤ 1000	Katru nedēļu
> 1000 līdz ≤ 10 000	Ik dienu
>10 000	Pastāvīgi

Operacionālajā monitoringa programmā ietilpst arī šādu parametru monitorēšana neapstrādātā ūdenī, lai pārbaudītu, cik efektīvi ir apstrādes procesi pret mikrobioloģiskajiem riskiem.

Ekspluatācijas parametrs	Atsauces vērtība	Vienība	Piezīmes
Somatiskie kolifāgi	50 (neapstrādātam ūdenim)	Plakus veidojošās vienības (PVV) / 100 ml	Šis parametrs ir jāmēra, ja tas norādīts riska novērtēšanā. Ja to konstatē neapstrādātā ūdenī ar koncentrāciju > 50 PVV / 100 ml, tas būtu jāanalizē pēc apstrādes procesa, lai noteiktu, vai esošās barjeras likvidē mikroorganismus, un lai novērtētu, vai patogēno vīrusu izplatīšanās tiek pietiekami kontrolēta.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka monitoringa programmas pastāvīgi pārskata un vismaz reizi 6 gados atjaunina vai no jauna apstiprina.

B daļa

Parametri un paraugošanas biežumi

1 Parametru saraksts

A grupa

Šādus parametrus (A grupa) monitorē saskaņā ar 2. punkta 1. tabulā norādītajiem monitorēšanas biežumiem:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*), zarnu enterokoki, kolibaktērijas, koloniju skaits 22 °C, krāsa, duļķainība, garša, aromāts, pH, elektrovadītspēja;
- b) citi parametri, kas kā būtiski norādīti monitoringa programmā saskaņā ar 5. panta 3. punktu un attiecīgā gadījumā apzināti 9. pantā un II pielikuma C daļā noteiktajā riska novērtēšanā piegādes sistēmā.

Specifiskos apstākļos A grupas parametriem pievieno šādus parametrus:

- a) amonijs un nitrīts, ja izmanto hloramināciju;
- b) alumīnijs un dzelzs, ja tos izmanto par ūdens apstrādes ķimikālijām.

Escherichia coli (*E. coli*) un zarnu enterokoki tiek uzskatīti par "pamatparametriem", un uz tiem nevar attiecināt samazinājumu tādas piegādes risku novērtēšanas dēļ, kura veikta saskaņā ar 9. pantu un šā pielikuma C daļu. Tos vienmēr monitorē 2. punkta 1. tabulā noteiktajā biežumā.

B grupa

Lai noteiktu atbilstību visām šajā direktīvā noteiktajām parametru vērtībām, visus citus parametrus, kurus neanalizē A grupā un kuri ir noteikti saskaņā ar 5. pantu, izņemot parametrus I pielikuma D daļā, monitorē vismaz ar tādu biežumu, kas noteikts 2. punkta 1. tabulā, ja vien cits paraugošanas biežums nav noteikts, balstoties uz piegādes risku novērtēšanu, kuru veic saskaņā ar 9. pantu un šā pielikuma C daļu.

2. Paraugošanas biežumi

1. tabula Atbilstības monitoringam vajadzīgais minimālais paraugošanas un analīžu biežums

Ūdens apjoms, kuru katru dienu piegādā vai saražo piegādes zonā (Sk. 1. un 2. piezīmi) m^3		A grupas parametrs paraugu skaits gadā	B grupas parametrs paraugu skaits gadā
	< 10	> 0 (Sk. 4. piezīmi)	> 0 (Sk. 4. piezīmi)
≥ 10	≤ 100	2	1 (Sk. 5. piezīmi)
> 100	≤ 1000	4	1
> 1000	≤ 10000	4 par pirmajiem 1000 m^3 dienā +3 uz katriem papildu 1000 m^3 dienā un to daļu no kopējā apjoma (Sk. 3. piezīmi)	1 par pirmajiem 1000 m^3 dienā +1 uz katriem papildu 4500 m^3 dienā un to daļu no kopējā apjoma (Sk. 3. piezīmi)
> 10000	≤ 100000		3 par pirmajiem 10000 m^3 dienā +1 uz katriem papildu 10000 m^3 dienā un to daļu no kopējā apjoma (Sk. 3. piezīmi)
> 100000			12 par pirmajiem 100000 m^3 dienā +1 uz katriem papildu 25000 m^3 dienā un to daļu no kopējā apjoma (Sk. 3. piezīmi)

1. piezīme. Piegādes zona ir ģeogrāfiski definēts apgabals, kurā no vienas vai vairākām ūdensgūtvēm iegūst dzeramo ūdeni un ūdens kvalitāti var uzskatīt par aptuveni vienādu.

2. *piezīme.* Apjomus rēķina kā kalendāra gada vidējos apjomus. Biezuma minimuma noteikšanai var arī izmantot nevis ūdens apjomu, bet gan iedzīvotāju skaitu piegādes zonā, pieņemot, ka ūdens patēriņš ir 200 l dienā uz vienu iedzīvotāju.
3. *piezīme.* Norādīto biežumu rēķina šādi: piem., $4300 \text{ m}^3 \text{ dienā} = 16 \text{ paraugi A grupas parametriem (četri par pirmajiem } 1000 \text{ m}^3 \text{ dienā} + 12 \text{ par papildu } 3300 \text{ m}^3 \text{ dienā})$.
4. *piezīme.* Ūdens piegādātājiem, kam nav piešķirta atkāpe saskaņā ar 3. panta 2. punkta b) apakšpunktu, dalībvalstis nosaka minimālo paraugošanas biežumu attiecībā uz A un B grupas parametriem, ar noteikumu, ka pamatparametrus monitorē vismaz vienreiz gadā.
5. *piezīme.* Dalībvalstis var samazināt paraugošanas biežumu, ar noteikumu, ka visi saskaņā ar 5. pantu noteiktie parametri tiek monitorēti vismaz vienu reizi sešos gados, kā arī gadījumos, kad tiek integrēta jauna ūdens ieguves vieta vai tiek izdarītas izmaiņas ūdens piegādes sistēmā, ja iespējami tiek sagaidīti negatīva ietekmi uz ūdens kvalitāti.

C DAĻA

Piegādes sistēmas risku novērtēšana

1. Balstoties uz 9. pantā minētās piegādes sistēmas risku novērtēšanas iznākumu, monitoringā vērā ņemto parametru sarakstu paplašina un B daļā noteiktos paraugošanas biežumus palielina, ja ir izpildīts kāds no šiem nosacījumiem:
 - a) ar šajā pielikumā noteikto parametru sarakstu vai biežumiem nepietiek, lai izpildītu saistības, kas izriet no 13. panta 1. punkta;
 - b) 13. panta 5. punkta izpildei ir vajadzīgs papildu monitorings;
 - c) ir jāsniedz A daļas 1. punkta a) apakšpunktā paredzētais apliecinājums;
 - d) paraugošanas biežuma palielināšana ir vajadzīga saskaņā ar 8. panta 3. punkta a) apakšpunktu.

2. Pēc piegādes sistēmas risku novērtēšanas monitoringā vērā ņemto parametru sarakstu var sašaurināt un B daļā norādītos paraugošanas biežumus samazināt, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:
- a) paraugošanas vieta un biežums, ņemot vērā 6. pantu, tiek noteikts kopsakarā ar parametra izcelsmi, kā arī tā koncentrācijas mainību un ilglaika tendenci;
 - b) lai varētu samazināt kāda parametra paraugošanas minimālo biežumu: visi rezultāti, kuri iegūti no paraugiem, kas ar regulāriem starplaikiem vismaz trīs gadus ievākti visai piegādes zonai reprezentatīvos paraugošanas punktos, ir mazāki par 60 % no parametra vērtības;
 - c) lai kādu parametru varētu izņemt no monitorējamo parametru saraksta: visi rezultāti, kuri iegūti no paraugiem, kas ar regulāriem starplaikiem vismaz trīs gadus ievākti visai piegādes zonai reprezentatīvos punktos, ir mazāki par 30 % no parametra vērtības;
 - d) lai kādu konkrētu parametru izņemtu no monitorējamo parametru saraksta: par to lemj, balstoties uz rezultātu, kas gūts risku novērtēšanā, kuras pamatā ir dzeramā ūdens ūdensgūtvju monitoringa rezultāti un kura apstiprina, ka cilvēka veselība ir aizsargāta no jebkādas nelabvēlīgas ietekmes, ko izraisītu dzeramā ūdens kontaminācija, kā noteikts 1. pantā;
 - e) lai samazinātu kāda parametra paraugošanas biežumu vai kādu parametru no monitorējamo parametru saraksta izņemtu : risku novērtēšana apstiprina, ka ir mazvarbūtīgi, ka kāds saprātīgi paredzams faktors pasliktinās dzeramā ūdens kvalitāti.

Ja monitoringa rezultāti, kas pierāda, ka 2. punkta b)–e) apakšpunktā noteiktie nosacījumi ir izpildīti, jau ir pieejami līdz [šīs direktīvas spēkā stāšanās diena], minētos monitoringa rezultātus no tās dienas var izmantot, lai monitoringu pielāgotu pēc piegādes sistēmas risku novērtēšanas.

Ja monitoringa pielāgojumi jau ir īstenoti pēc piegādes risku novērtēšanas saskaņā cita starpā ar Komisijas Direktīvas 2015/1787 C daļu, dalībvalstis var paredzēt iespēju apstiprināt to derīgumu, neprasot monitorēšanu atbilstīgi 2. punkta b) apakšpunktam un 3. punkta c) apakšpunktiem vēl vismaz trīs gadus no visai piegādes zonai reprezentatīviem paraugošanas punktiem.

D DAĻA

Paraugošanas metodes un paraugošanas punkti

1. Paraugošanas punktus nosaka tā, lai tie atbilstu 6. pantā noteiktajām atbilstības vietām. Ja iespējams pierādīt, ka attiecīgo parametru mērītā vērtība nepasliktināsies, sadales tīklos dalībvalsts paraugus attiecībā uz noteiktiem parametriem drīkst ņemt vai nu piegādes zonā, vai apstrādes iekārtās. Cik iespējams, nodrošina, lai paraugu skaits būtu vienmērīgi sadalīts laikā un teritoriāli.
2. Paraugošana atbilstības vietā atbilst šādām prasībām:
 - a) atbilstības paraugus attiecībā uz noteiktiem ķīmiskiem parametriem (konkrētāk, varu, svinu, un niķeli) ņem no patērētāja krāna bez iepriekšējas notecināšanas. Nejaušā darbadienas laikā ņem paraugu, kura tilpums ir viens litrs. Dalībvalstis var arī izmantot noteikta fiksēta netecēšanas laika metodes, kas labāk atbilst to situācijai, piemēram, patērētāju vidējo nedēļas devu, ar noteikumu, ka neatbilstību skaits piegādes zonas līmenī tāpēc neiznāks mazāks kā ar nejauša darbadienas laika metodi;

- b) mikrobioloģisko parametru atbilstības paraugus atbilstības vietā ņem un apstrādā saskaņā ar EN ISO 19458, paraugošanas nolūks B.
3. Paraugus *Legionella* analīzēm vietējās sadales sistēmās ņem vietās, kur ir *Legionella* izplatīšanās risks un/vai kur ir sistēmiska pakļautība *Legionella* iedarbībai. Dalībvalstis izstrādā vadlīnijas attiecībā uz paraugu ņemšanu *Legionella* analīzēm.
4. Paraugošanā sadales tīklā, izņemot paraugošanu no patērētāja krāna, ievēro ISO 5667-5. Attiecībā uz mikrobioloģiskiem parametriem paraugus sadales tīklā ņem un ar tiem rīkojas saskaņā ar EN ISO 19458, paraugošanas nolūks A.

III PIELIKUMS

PARAMETRU ANALĪZES SPECIFIKĀCIJAS

Dalībvalstis nodrošina, ka analīzes metodes, ko izmanto, monitorējot un pierādot atbilstību šai direktīvai, izņemot pastāvīgu duļķainību, validē un dokumentē saskaņā ar EN ISO/IEC 17025 vai citiem līdzvērtīgiem starptautiski pieņemtiem standartiem. Dalībvalstis nodrošina, ka laboratorijas vai laboratoriju nolīgtas personas piemēro kvalitātes pārvaldības sistēmas metodiku saskaņā ar EN ISO/IEC-17025 vai citiem līdzvērtīgiem starptautiski atzītiem standartiem.

Nolūkā novērtēt, vai alternatīvās metodes ir līdzvērtīgas šajā pielikumā noteiktajām metodēm, dalībvalstis var izmantot standartu EN ISO 17994, kas ir izveidots kā mikrobioloģisko metožu standarts, vai standartu EN ISO 16140, vai jebkādus līdzīgus saskaņotus starptautiskus protokolus, lai noteiktu metožu līdzvērtību, balstoties uz principiem, kas nav kultivēšana un kas neietilpst EN ISO 17994 darbības jomā.

Ja nav analītiskas metodes, kas atbilstu B daļā norādītajiem minimālajiem veikspējas kritērijiem, dalībvalstis nodrošina, ka monitorēšana tiek veikta, izmantojot labākos pieejamos paņēmienus, kas nav saistīti ar pārmērīgām izmaksām.

A DAĻA

Mikrobioloģiskie parametri, attiecībā uz kuriem ir norādītas analīzes metodes

Metodes attiecībā uz mikrobioloģiskajiem parametriem ir:

- a) *Escherichia coli* (E. coli) un koliformas baktērijas (EN ISO 9308-1 vai EN ISO 9308-2);
- b) zarnu enterokoki (EN ISO 7899-2);
- c) koloniju skaits vai heterotrofisko organismu koloniju skaits 22 °C (EN ISO 6222);

- d) *Clostridium perfringens*, arī sporas (EN ISO 14189);
- e) *Legionella* (EN ISO 11731 attiecībā uz atbilstību I pielikuma D daļā noteiktajai vērtībai).
Uz risku balstītam monitoringam verifikācijas vajadzībām un lai papildinātu kultūru metodes, var izmantot arī citas metodes, piemēram, ISO/TS 12869, ātro kultūru metodes, uz kultūrām nebalstītas metodes un molekulāras metodes, īpaši qPCR;
- f) somatiskie kolifāgi
Operacionālam monitoringam II pielikuma A daļā var izmantot EN ISO 10705-2, EN ISO 10705-3.

B DAĻA

Ķīmiskie parametri un indikatorparametri, attiecībā uz kuriem ir norādīti veikspējas kritēriji

1. *Ķīmiskie parametri un indikatorparametri*

Attiecībā uz 1. tabulā noteiktajiem parametriem ar lietoto analīzes metodi ir iespējams vismaz izmērīt koncentrācijas, kas līdzvērtīgas parametra vērtībai ar kvantitatīvās noteikšanas robežu, kura definēta Komisijas Direktīvas 2009/90/EK ⁵⁴ 2. panta 2. punktā un ir 30 % no attiecīgās parametra vērtības vai zemāka, un ar mērījumu nenoteiktību, kura norādīta 1. tabulā. Rezultātu izsaka ar vismaz tikpat daudziem zīmīgajiem cipariem, cik ir I pielikuma B un C daļā aplūkotajai parametra vērtībai.

1. tabulā noteikto mērījumu nenoteiktību neizmanto par papildu pielaidi I pielikumā norādītajām parametru vērtībām.

⁵⁴ Komisijas Direktīva 2009/90/EK (2009. gada 31. jūlijs), ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2000/60/EK nosaka tehniskās specifikācijas ūdens stāvokļa ķīmiskajām analīzēm un monitoringam (OV L 201, 1.8.2009., 36. lpp.).

1. tabula. Veiktspējas kritērija "Mērījumu nenoteiktība" minimumi

Parametri	Mērījumu nenoteiktība (Sk. 1. piezīmi) % no parametra vērtības (izņemot attiecībā uz pH)	Piezīmes
Alumīnijs	25	
Amonijs	40	
Akrilamīds	30	
Antimons	40	
Arsēns	30	
Benz(a)pirēns	50	Sk. 2. piezīmi
Benzols	40	
Bisfenols A	50	
Bors	25	
Bromāti	40	
Kadmijs	25	
Hlorīdi	15	
Hlorāti	40	
Hlorīti	40	
Hroms	30	
Varš	25	
Cianīdi	30	Sk. 3. piezīmi
1,2-dihloretāns	40	
Epihlorhidrīns	30	
Fluorīdi	20	
HAA	50	
Ūdeņraža jonu koncentrācija pH	0,2	Sk. 4. piezīmi
Dzelzs	30	
Svins	30	
Mangāns	30	

Dzīvsudrabs	30	
Mikrocistīns-LR	30	
Niķelis	25	
Nitrāti	15	
Nitrīti	20	
Oksidējamība	50	Sk. 5. piezīmi
Pesticīdi	30	Sk. 6. piezīmi
PFAS	50	
Policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži	40	Sk. 7. piezīmi
Selēns	40	
Nātrijs	15	
Sulfāts	15	
Tetrahloretēns	40	Sk. 8. piezīmi
Trihloretēns	40	Sk. 8. piezīmi
Trihalometāni kopā	40	Sk. 7. piezīmi
Kopējais organiskais ogleklis (TOC)	30	Sk. 9. piezīmi
Duļķainība	30	Sk. 10. piezīmi
Urāns	30	
Vinilhlorīds	50	

2. Piezīmes 1. tabulai

1. piezīme. Mērījumu nenoteiktība ir nenegatīvs parametrs, kas raksturo, cik izklaidētas ir lieluma vērtības, kuras piedēvē mērlielumam, balstoties uz izmantoto informāciju. Veiktspējas kritērijs "Mērījumu nenoteiktība" ($k = 2$) ir tabulā norādītais procents no parametra vērtības vai stingrākas vērtības. Mērījumu nenoteiktību aplēš parametra vērtības līmenī, ja vien nav norādīts citādi.

2. piezīme. Ja mērījumu nenoteiktības vērtību nav iespējams apmierināt, ieteicams izvēlēties labāko pieejamo paņēmieni (līdz 60 %).

3. *piezīme.* Ar šo metodi nosaka kopējo cianīdu visās tā formās.
4. *piezīme.* Mērījuma nenoteiktības vērtība ir izteikta pH vienībās.
5. *piezīme.* Etalonmetode: EN ISO 8467.
6. *piezīme.* Atsevišķu pesticīdu veikspējas kritēriji norādīti indikatīvi. Attiecībā uz dažiem pesticīdiem iespējams panākt pat tikai 30 % augstu mērījumu nenoteiktības vērtību, attiecībā uz vairākiem pesticīdiem var atļaut augstākas vērtības – līdz 80 %.
7. *piezīme.* Veikspējas kritēriji attiecas uz atsevišķām vielām un ir 25 % no I pielikuma B daļā norādītās vērtības.
8. *piezīme.* Veikspējas kritēriji attiecas uz atsevišķām vielām un ir 50 % no I pielikuma B daļā norādītās vērtības.
9. *piezīme.* Mērījumu nenoteiktību ieteicams aplēst līmenī 3 mg uz 1 l kopējā organiskā oglekļa (*TOC*). Lai precizētu testa metodes nenoteiktību, izmanto CEN 1484 "Norādījumi *TOC* un izšķīdušā organiskā oglekļa (*DOC*) noteikšanai".
10. *piezīme.* Mērījumu nenoteiktību ieteicams aplēst līmenī 1,0 NTU (nefelometriskās duļķainības vienības) saskaņā ar EN ISO 7027 vai kādu citu līdzvērtīgu standarta metodi.

3. *PFAS summa*

Turpmāk norādītās attiecīgās vielas analizē, balstoties uz tehniskajām pamatnostādnēm, kas izstrādātas saskaņā ar šīs direktīvas 13. panta 7. punktu.

- Perfluorbutānskābe (PFBA)
- Perfluorpentānskābe (PFPA)
- Perfluoroheksānskābe (PFHxA)
- Perfluoroheptānskābe (PFHpA)

- Perfluoroktānskābe (PFOA)
- Perfluorononskābe (PFNA)
- Perfluorodekanskābe (PFDA)
- Perfluoroundekanskābe (PFUnDA)
- Perfluorododekanskābe (PFDoDA)
- Perfluorotridekanskābe (PFTrDA)
- Perfluorbutānsulfonskābe (PFBS)
- Perfluorpentānsulfonskābe (PFPS)
- Perfluoroheksānsulfonskābe (PFHxS)
- Perfluoroheptānsulfonskābe (PFHpS)
- Perfluoroktānsulfonskābe (PFOS)
- Perfluorononānsulfonskābe (PFNS)
- Perfluorodekānsulfonskābe (PFDS)
- Perfluoroundekānsulfonskābe
- Perfluorododekānsulfonskābe
- Perfluorotridekānsulfonskābe

Minētās vielas monitorē, kad ūdensguves baseina(-u) risku novērtēšanā un riska pārvaldībā, kas veikta saskaņā ar šīs direktīvas 8. pantu, tiek secināts, ka šīs vielas varētu būt attiecīgajā ūdens piegādē.

IV PIELIKUMS

INFORMĀCIJA SABIEDRĪBAI

Patērētājiem tiešsaistē lietotājam draudzīgā un pielāgotā veidā ir pieejama 1)–8) punktā norādītā informācija.

Patērētāji var iesniegt pamatotu pieprasījumu piekļūt šai informācijai arī citā veidā.

- 1) Attiecīgā ūdens piegādātāja identifikācija, apgādes teritorija, apgādāto personu skaits un ūdens ražošanas metode, tostarp vispārīga informācija par izmantotajiem ūdens apstrādes un dezinfekcijas veidiem. Dalībvalstis var atkāpties no šīs prasības saskaņā ar Direktīvas 2007/2/EK 13. panta 1. punktu.
- 2) Visjaunākie I pielikuma A, B un C daļā uzskaitīto parametru monitoringa rezultāti, tostarp biežums un saskaņā ar 5. pantu noteiktā parametra vērtība. Monitoringa rezultāti nedrīkst būt senāki par vienu gadu, izņemot, ja šajā direktīvā noteiktais monitoringa biežums paredz citādi.
- 3) Informācija par šādiem parametriem, kas nav uzskaitīti I pielikuma C daļā, un saistītajām vērtībām:
 - a) cietība;
 - b) minerāli, ūdenī izšķīdušie anjoni/katjoni:
 - kalcijs Ca;
 - magnijs Mg;
 - kālijs K.
- 4) Ja kompetentās iestādes vai citas attiecīgas struktūras ir konstatējušas iespējamu cilvēka veselības apdraudējumu, jo ir pārsniegtas saskaņā ar 5. pantu noteiktās parametru vērtības, informācija par iespējamām briesmām cilvēka veselībai un saistītie ieteikumi par veselību un patēriņu vai hipersaite uz vietni, kurā šāda informācija pieejama.

- 5) Attiecīga informācija par piegādes risku novērtēšanu.
- 6) Ieteikumi patērētājiem, tostarp par to, kā attiecīgā gadījumā samazināt ūdens patēriņu, lietot ūdeni atbildīgi, ņemot vērā vietējos apstākļus, un novērst stāvoša ūdens izraisītus veselības riskus.
- 7) Par ūdens piegādātājiem, kuri piegādā vismaz 10 000 m³ ūdens dienā vai apkalpo vismaz 50 000 cilvēku – katru gadu informācija:
 - a) par ūdens sistēmas vispārējiem efektivitātes rādītājiem un noplūdes rādītājiem, tiklīdz šī informācija ir pieejama un ne vēlāk kā 4. panta 3. punktā noteiktajā dienā;
 - b) par ūdens piegādātāja ūdens piegādes īpašumtiesību struktūru;
 - c) ja izmaksas tiek segtas ar tarifu sistēmu – par ūdens kubikmetra tarifa struktūru, ieskaitot fiksētās un mainīgās izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar 16. panta nolūkā veiktajiem pasākumiem, ja ūdens piegādātājs tādus ir veicis;
 - d) ja pieejama – par apkopojumu un statistikas datiem par ūdens piegādātāja saņemtajām patērētāju sūdzībām, kas attiecas uz šīs direktīvas darbības jomā esošiem jautājumiem.
- 8) Pēc pamatota pieprasījuma patērētājiem dod piekļuvi vēsturiskajiem datiem par 2) un 3) punktā norādīto informāciju, ja tāda ir pieejama, par pēdējiem 10 gadiem, bet tikai par laikposmu no šīs direktīvas transponēšanas dienas.

V PIELIKUMS (jauns)
KOPĒJU METODOLOĢIJU NOTEIKŠANAS PRINCIPI

Materiālu grupas

1. Organiskie materiāli

Organiskie materiāli sastāv vienīgi no:

- a) izejvielām, kas uzskaitītas Eiropas pozitīvajā vielu sarakstā, kurš Komisijai jāizveido saskaņā ar 11. panta 2. punkta b) apakšpunktu; un
- b) vielām, attiecībā uz kurām var izslēgt to, ka viela un tās reakcijas produkti dzeramajā ūdenī atrodas tādā daudzumā, kas pārsniedz 0,1 µg/l, izņemot, ja attiecībā uz konkrētām vielām ir vajadzīga stingrāka robežvērtība, lai ņemtu vērā tās toksiskumu.

Organiskos materiālus testē saskaņā ar 1. tabulu atbilstoši testēšanas metodēm, kas precizētas attiecīgos Eiropas standartos, vai, ja tādu nav, starptautiski vai valstī atzītai metodei, un tie atbilst tajās noteiktajām prasībām. Šajā nolūkā testa rezultātus attiecībā uz vielas migrāciju pārveido par krānā sagaidāmajiem līmeņiem.

2. Metāla materiāli

Izmanto vienīgi tādus metāla materiālus, kas uzskaitīti Eiropas pozitīvajā sastāvu sarakstā, kurš Komisijai jāizveido saskaņā ar 11. panta 2. punkta b) apakšpunktu. Nodrošina atbilstību ierobežojumiem, kas ir noteikti Eiropas pozitīvajā sarakstā attiecībā uz šo materiālu sastāvu, to izmantošanu noteiktiem izstrādājumiem un šo izstrādājumu izmantošanu.

Sastāvus testē saskaņā ar 1. tabulu atbilstoši testēšanas metodēm, kas precizētas attiecīgos Eiropas standartos vai, ja tādu nav, starptautiski vai valstī atzītai metodei, un tie atbilst tajās noteiktajām prasībām.

3. *Cementa materiāli*

Cementa materiāli sastāv vienīgi no vienas vai vairākām šādām sastāvdaļām:

- a) organiskas sastāvdaļas, kas uzskaitītas Eiropas pozitīvajā vielu sarakstā, kurš Komisijai jāizveido saskaņā ar 11. panta 2. punkta b) apakšpunktu;
- b) organiskas sastāvdaļas, attiecībā uz kurām var izslēgt to, ka viela un tās reakcijas produkti dzeramajā ūdenī atrodas tādā daudzumā, kas pārsniedz 0,1 µg/l; vai
- c) neorganiskas sastāvdaļas.

Ar cementu veidotus materiālus testē saskaņā ar 1. tabulu atbilstoši testēšanas metodēm, kas precizētas attiecīgos Eiropas standartos vai, ja tādu nav, starptautiski vai valstī atzītai metodei, un tie atbilst tajās noteiktajām prasībām. Šajā nolūkā testa rezultātus attiecībā uz vielas migrāciju pārveido par krānā sagaidāmajiem līmeņiem.

4. *Emaljas un keramikas materiāli*

Emaljas un keramikas materiālus izgatavo vienīgi no izejvielu tipiem, kas norādīti Eiropas pozitīvajā sastāvu sarakstā, kurš Komisijai jāizveido saskaņā ar 11. panta 2. punkta b) apakšpunktu, kad ir veikta šo materiālu sastāvā izmantoto elementu novērtēšana.

Emaljas un keramikas materiālus testē saskaņā ar 1. tabulu atbilstoši testēšanas metodēm, kas precizētas attiecīgos Eiropas standartos vai, ja tādu nav, starptautiski vai valstī atzītai metodei, un tie atbilst tajās noteiktajām prasībām. Šajā nolūkā testa rezultātus attiecībā uz vielas migrāciju pārveido par krānā sagaidāmajiem līmeņiem.

5. *Izņēmumi attiecībā uz tādu materiālu novērtēšanu, kurus izmanto mazās un samontētās sastāvdaļās*

Attiecībā uz samontētiem izstrādājumiem: mazas sastāvdaļas, daļas un materiālus detalizēti apraksta un testēšanu atbilstoši samazina. Šajā nolūkā "mazs" nozīmē tādu ietekmes uz dzeramā ūdens kvalitāti līmeni, kam nav vajadzīga pilna apmēra testēšana.

1. tabula Ar materiālu veidiem saistīta testēšana

Kritēriji	Organiskie (1)	Metāla (2)	Cementa	Emaljas un keramikas materiāli
Eiropas pozitīvie saraksti				
Organisko materiālu izejvielu Eiropas pozitīvie saraksti	X	N.N.	X	N.N.
Pieļaujamo metāla sastāvu Eiropas pozitīvie saraksti	N.N.	X	N.N.	N.N.
Cementa materiālu sastāvdaļu Eiropas pozitīvie saraksti	N.N.	N.N.	X	N.N.
Emaljas un keramikas materiālu sastāvu Eiropas pozitīvais saraksts	N.N.	N.N.	N.N.	X
Organoleptiskās pārbaudes				
Smarža un garša	X	N.N.	X	N.N.
Krāsa un duļķainums	X	N.N.	X	N.N.
Vispārējās higiēnas novērtējumi				
Kopējā organiskā oglekļa infiltrācija	X	N.N.	X	N.N.
Paliekas uz virsmas (metāli)	N.N.	X	N.N.	N.N.
Migrācijas pārbaudes				
Relevantie <i>DWD</i> parametri	X	X	X	X
Pozitīvajā sarakstā iekļauto vielu <u>īpatnējā migrācijas robeža</u> ūdensvadā	X	N.N.	X (3)	N.N.
Neparedzētās vielas (<i>GCMS</i>)	X	N.N.	X (3)	N.N.
Atbilstība sastāvu sarakstam	N.N.	X	N.N.	X
Veicināta mikroorganismu augšana	X	N.N.	X (3)	N.N.

N.N: Nav vajadzīgs.

Īpatnējā migrācijas robeža ūdensvadā: maksimālā pieļaujamā koncentrācija krānā (vai nu Aģentūras atzinumā par vielas iekļaušanu pozitīvajā sarakstā vai arī balstīta uz īpatnējo migrācijas robežu

kā Regulā Nr. 10/2011 un paredzot 10 % piešķiršanas faktoru un 2 l ūdens patēriņu

GHMS: gāzhromatogrāfija – masspektrometrija (skrīninga metode).

1. piezīme. Īpašus izņēmumus nosaka saskaņā ar šī pielikuma 5. punktu.

2. piezīme. Metāliem neveic organoleptisko pārbaudi, jo ir vispārēji pieņemts, ka gadījumos, kad ir nodrošināta atbilstība I pielikuma parametru vērtībām, ir maz ticams, ka varētu rasties organoleptiskas problēmas.

3. piezīme. Atkarībā no tā, vai sastāvā ir organiskas vielas.
